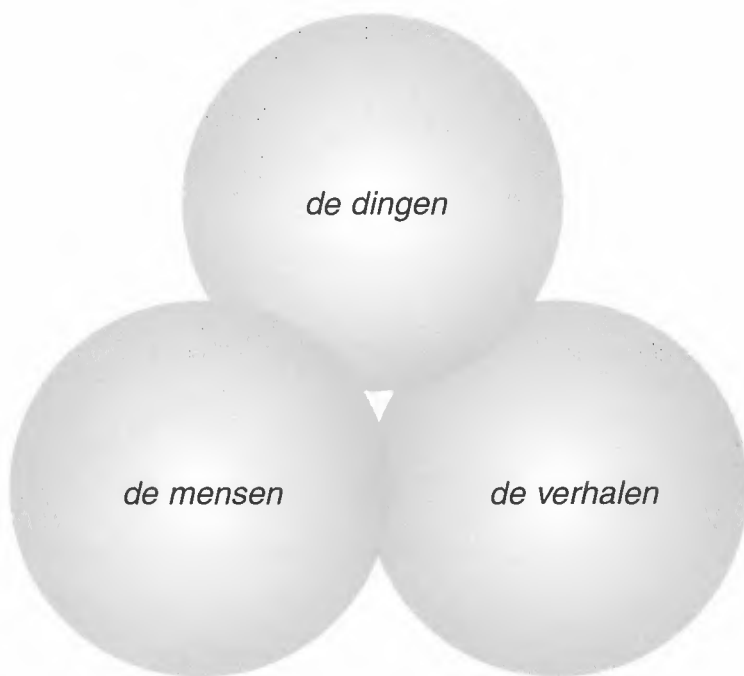

INFORMATIEBROCHURE CULTUREEL ERFGOED

NEDERLANDS INSTITUUT VOOR CULTUREEL ERFGOED EENSCHAP

03-249

Januari 2003

**MINISTERIE VAN DE
VLAAMSE
GEMEENSCHAP**

departement Welzijn,
Volksgezondheid en Cultuur
administratie Cultuur
AFDELING BEELDENDE KUNST
EN MUSEA

Samenstelling:

Anne Brumagne - Jan Cools - Ingrid Depoorter -
Viviane De Ruyscher - Hans Feys - Helena Vansteelant -
Sylviane Goossens - Peter Keil - Marina Laureys - Dirk Smet

Parochiaansstraat 15
1000 Brussel

Tel. 02-553 68 39

Fax 02-553 68 43

e-mail: marina.laureys@wvc.vlaanderen.be

www.wvc.vlaanderen.be/erfgoed

Verantwoordelijke uitgever:

Jan Verlinden, afdelingshoofd

Druk:

SOFADI N.V. - TEL. 02-210 01 00

alles uit deze uitgave mag overgenomen
worden mits bronvermelding

INHOUDSTAFEL

● Woord vooraf door minister Paul Van Grembergen	2
● Uittreksel uit 'Beleidsbrief Cultuur 2003' van Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Cultuur	3
● Uittreksel uit 'De staat van de cultuur', beleidsverklaring door Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Cultuur	6
● Drie reglementen ontsluiting cultureel erfgoed 2003	8
● Definities	8
● Enkele wijzigingen	10
● Archiefdecreet: Subsidies voor initiatieven op het vlak van culturele ontsluiting van archieven, bewaarbibliotheken en documentatiecentra	12
● Subsidies voor experimentele en vernieuwende initiatieven op het vlak van permanente ontsluiting van cultureel erfgoed	21
● Subsidies voor tentoonstellingen van cultuurhistorisch belang	26
● Overzicht van de subsidies ontsluiting cultureel erfgoed 2002	31
● Beknopt overzicht van de andere regelingen voor de sector cultureel erfgoed	44
● Decreet Volkscultuur	44
● Museumdecreet	46
● Topstukkendecreet	48
● Architectuur- en vormgevingsbeleid	49
● Transversale beleidsinstrumenten	50
● Subsidies voor internationale culturele projecten	50
● Subsidies voor culturele infrastructuur van bovenlokaal belang	50
● Decreet integraal gemeentelijk cultuurbeleid	51
● Subsidies voor de productie van literaire en culturele publicaties	51
● Subsidies voor kunstkritische en artistiek-culturele tijdschriften	52
● Cultuur 2000	53

WOORD VOORAF

Het 'bollenboekje' is in erfgoedmiddens in Vlaanderen een begrip geworden. De 'Informatiebrochure cultureel erfgoed' toont de lezer de weg in de - toegegeven, soms labyrinthische wereld – van reglementen, decreten en subsidies op het vlak van cultureel erfgoed. Aan het aantal bollen op de kaft hebben we dit jaar niets meer veranderd. In 2001 sierden nog twee blauwe bollen de voorpagina, 'de dingen' en 'de verhalen'. Vorig jaar voerden we daarop een correctie uit en kwam er nog een derde blauwe bol bij: het gaat bij erfgoed niet alleen om de dingen en de verhalen, maar net zo goed om de mensen. Zij herdenken en hermaken het cultureel erfgoed, zij voegen er hun betekenissen en verhalen aan toe. Men kan deze polen dus zeker niet los van elkaar zien, ze zijn organisch met elkaar verbonden.

Aangezien het erfgoedbeleid geleidelijk aan vastere vorm krijgt, heeft de inhoud van dit bollenboekje wel enkele wijzigingen ondergaan. De 'subsidies voor initiatieven op het vlak van culturele ontsluiting van archieven, bewaarbibliotheken en documentatiecentra' bijvoorbeeld hebben intussen een decretale basis gevonden in het op 9 juli 2002 goedgekeurde decreet houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking. En intussen wordt naarstig verdergewerkt aan het erfgoeddecreet. Daarin zullen, als alles volgens schema verloopt, vanaf 2004 de subsidies voor tentoonstellingen van cultuurhistorisch belang en de subsidies voor experimentele en vernieuwende initiatieven op het vlak van permanente ontsluiting van cultureel erfgoed een decretale plaats krijgen. Ook het museumdecreet zal in dit erfgoeddecreet worden opgenomen, zodat er een grotere samenhang komt in het beleid inzake cultureel erfgoed. De samenwerking op het terrein zal er door worden vergemakkelijkt.

Twee andere decreten, de 'beschermingsdecreten', staan weer een stapje dichter bij de uitvoering: bij het ter perse gaan van deze publicatie debatteerde de commissie cultuur van het Vlaams Parlement over het zogenaamde 'Topstukkendecreet'. Medio 2003 hopen we het glas te kunnen heffen op de goedkeuring van de uitvoeringsbesluiten van het decreet op het 'varend erfgoed'. Het decreet zelf kon alvast op de unanieme steun rekenen van alle fracties in het Vlaams Parlement.

Sinds juli 2002 ben ik als minister bevoegd voor het onroerend ('Monumenten en Landschappen) én voor het roerend en immaterieel erfgoed. Het is een uitstekende kans om twee beleidsvelden die 'staatkundig' van elkaar zijn gescheiden (het onroerend erfgoed is gewestmaterie, het roerend en immaterieel erfgoed is gemeenschapsmaterie) dichter bij elkaar te brengen. Elke dag ervaren we hoe dicht deze twee beleidsvelden op inhoudelijk vlak wel bij elkaar staan, hoeveel ze van elkaar kunnen leren. Ik wil er dan ook voor ijveren dat het beleid voor beide materies zo goed mogelijk wordt afgestemd.

*Paul Van Grembergen
Minister van Binnenlandse Zaken, Cultuur,
Jeugd en Ambtenarenzaken*

**BELEIDSBRIEF CULTUUR 2003
VAN MINISTER PAUL VAN GREMBERGEN**

Cultureel erfgoed

Voor het cultureel erfgoed, een 'jong' beleidsdomein, komt het er in 2002-2003 op aan om de vernieuwende beleidsideeën en -initiatieven die de voorbije jaren werden ontwikkeld, verder uit te werken en te verfijnen. Publieksparticipatie blijft een centraal aandachtspunt. Dit impliceert in geen geval dat inventarisatie, behoud en beheer mogen worden verwaarloosd – want anders zal er voor toekomstige generaties niet veel erfgoed meer overblijven om van te genieten. Dit wordt voor de overheid de komende jaren een gigantische uitdaging. Ons beleid wil alvast de nodige aanzetten geven. Het in juli 2002 goedgekeurde archiefdecreet regelt bijvoorbeeld voor het eerst ook archiefinstellingen rond culturele thema's en probeert onderlinge samenwerking tussen archiefinstellingen te bevorderen. Ook de Archiefbank wordt operationeel gemaakt. Deze maatregelen zullen er ongetwijfeld toe bijdragen dat het (documentair) erfgoed beter in kaart kan worden gebracht en dus minder snel kan verdwijnen.

Ons erfgoedbeleid spitst zich niet alleen toe op roerend erfgoed – de vele alle-daagse of kunstvoorwerpen die vorige generaties ons nalieten - maar ook op het immateriële erfgoed: de feesten en gebruiken die van generatie op generatie worden doorgegeven, de kleine en grote verhalen die met ons rijke 'tastbare' erfgoed gepaard gaan. Het immateriële erfgoed krijgt de jongste jaren wereldwijd grote aandacht, getuige de lijst van immaterieel werelderfgoed die door de UNESCO recent werd opgesteld. Vlaanderen wil de komende jaren actief meedenken over hoe er met dit immateriële erfgoed het best kan worden omgesprongen.

Wie roerend en immaterieel erfgoed zegt, zegt ook onroerend of bouwkundig en archeologisch erfgoed. Hoewel dit een gewestbevoegdheid is en geen gemeenschapsbevoegdheid, moet worden gepoogd beide beleidsterreinen zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Ten slotte gaat het in de twee gevallen om sporen uit het verleden die onze generatie cadeau heeft gekregen.

Maar zeker op het vlak van roerend en immaterieel erfgoed willen we een zo 'integraal' of 'alomvattend' mogelijk beleid voeren. De erfgoedconvenants zijn er het beste voorbeeld van, het erfgoedweekend dat in 2003 voor de derde keer zal worden georganiseerd, het meest spectaculaire. Tijdens het seizoen 2002-2003 wordt trouwens nagegaan hoe we de communicatie rond erfgoed kunnen verdiepen. In 2003 wordt voor het eerst een boek gepubliceerd met voorbeelden van 'best practices' en essays over het cultureel erfgoed in Vlaanderen.

'Alomvattend' betekent niet dat alle sectoren nonchalant op één hoopje worden goegoid. Elke sector heeft zijn eigen verleden en kreeg beleidsmatig op een andere

manier vorm. Het komt er vooral op aan om de regelgeving zo coherent mogelijk te maken, onder meer in de uitwerking van het op stapel staande erfgoeddecreet.

We erkennen bijvoorbeeld de eigenheid van de sector volkscultuur met zijn belangrijke sociaal-culturele component of met zijn aandacht voor de actuele voorbeelden van alledaagse cultuur, maar plaatsen hem als behoeder van het immateriële erfgoed tegelijkertijd op een centrale plek in het erfgoedplaatje. Het Vlaams Centrum voor Volkscultuur is als steunpunt voor de volkskundesector en het immateriële erfgoed goed op dreef gekomen. Compagnon de route wordt het erfgoedsteunpunt voor de musea, de archieven en de erfgoedconvenants, dat dit seizoen vanuit de vzw Culturele Biografie wordt opgericht. Samenwerking tussen VCV en het nieuwe erfgoedsteunpunt zal worden aangemoedigd.

1. Erfgoedconvenants en punctuele participatie-initiatieven

In 2002 zijn Leuven, Mechelen en Tongeren het rijtje van erfgoedconvenantsteden komen vervoegen. Met Antwerpen, Brugge en Gent, de drie steden waarmee het experiment startte, en met één nieuwe convenantstad in 2003, komt het totaal aantal steden voorlopig op zeven. Intussen wordt volop gewerkt aan het erfgoeddecreet dat voor een decretale basis voor de erfgoedconvenants zal zorgen, en dat vanaf 2004 in werking moet treden. Idealiter zullen er in de toekomst jaarlijks twee convenantsteden bijkomen, zodat op termijn de 34 centrumsteden over een erfgoedcoördinator en een erfgoedcommunicator kunnen beschikken. Ook de experimentele regelingen inzake ontsluiting van cultureel erfgoed, met name 'subsidies voor cultuurhistorische tentoonstellingen' en 'subsidies voor experimentele en vernieuwende initiatieven inzake ontsluiting van roerend cultureel erfgoed' zullen in dit decreet worden opgenomen. In afwachting blijven in 2003 deze twee reglementen behouden.

2. Volkscultuur

Dankzij het zeer recent afgeronde project Alpha, een grootschalig en veelzijdig onderzoek over het volkskundig landschap in Vlaanderen, weten we eindelijk hoe breed en rijk deze sector is. De beleidsconclusies zullen met aandacht worden gelezen met het oog op toekomstige regelgeving. Intussen coördineert het VCV ook het aanvullende project Bèta, 'Studie en implementatie van een kennisweb voor de sector volkscultuur'. Onderzoek rond immaterieel erfgoed, onder meer met het oog op de UNESCO-conventie terzake, wordt aangemoedigd. Vlaanderen wil op dat vlak ook op internationaal vlak een woordje meepraten.

3. Musea

Het museumdecreet, wordt verder ontwikkeld en verfijnd in functie van de dynamiek in de sector en vindt daardoor aansluiting bij de internationale ontwikkelingen terzake. Binnen het museumdecreet, dat wellicht wordt opgenomen in het erfgoeddecreet, wordt in de toekomst de ruimere integrale ICOM-definitie van museum gebruikt. Ook de erfgoedcentra komen daardoor voor

erkenning in aanmerking. Alle instellingen die voldoen aan de ICOM-definitie zullen voor erkenning in aanmerking komen.

Bovendien zal samenwerking tussen musea worden bevorderd. Netwerken van musea die samen over expertise beschikken van internationale betekenis, kunnen van subsidiëring genieten. De plannen voor de Musea van de Vlaamse Ontvoogding worden ingepast in de dynamiek van de stadsmusea, onder meer in Antwerpen (MAS) en Gent (Bijloke). De studie over het mogelijke Holocaustmuseum in Mechelen werd afgerond. In het KMSKA zal een zakelijk leider worden aangeworven.

4. Archieven

In juli 2002 werd het decreet houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking goedgekeurd. Dit decreet regelt niet alleen de DAC-problematiek voor de archieven op basis van maatschappelijk-filosofische stromingen, maar regelt ook de werking van archieven op basis van culturele thema's (literair erfgoed, muzikaal erfgoed, architecturaal erfgoed...). Samenwerking wordt bevorderd, waardoor de uitgebreide archiefsector gemakkelijker in kaart zal kunnen worden gebracht. De overheid zal een actieve rol spelen bij de oprichting van een Vlaams Architectuur Archief, dat een coördinerende rol moet vervullen tussen de architectuurarchieven in onze gemeenschap.

De experimentele regeling archieven die in 2001 werd opgestart, werd geïntegreerd in het decreet. Privaatrechtelijke archieven kunnen projectsubsidies aanvragen voor culturele of archivalische ontsluiting. De Archiefbank Vlaanderen, een geautomatiseerd register van het Vlaams privaat archivalisch erfgoed, heeft nu ook een decretale basis en kan worden uitgebreid. De uitvoeringsbesluiten voor het Archiefdecreet worden in het najaar 2002 afgewerkt.

5. Ondersteunende instrumenten

Het Reproductiefonds, dat sinds zijn oprichting in 1999 een slapend bestaande, krijgt een nieuwe raad van bestuur en zal eindelijk zijn opdracht als dienstencentrum voor musea en archieven (onder meer inzake het beheer van reproductierechten) kunnen opnemen.

Het Topstukkendecreet werd na advies van de Raad van State goedgekeurd door de regering en zal in het Vlaamse Parlement worden behandeld. De uitvoeringsbesluiten worden voorbereid. Een informele werkgroep bekijkt, in afwachting van de goedkeuring van het decreet en de oprichting van een officiële raad, reeds welke werken of ensembles eventueel voor opname in aanmerking kunnen komen.

Het decreet op de bescherming van het varend erfgoed werd goedgekeurd door het parlement. De uitvoeringsbesluiten worden voorbereid.

U vindt de volledige tekst van de beleidsbrief Cultuur 2003 op de website: www.vlaanderen.be (→ Vlaamse overheid → overzicht beleidsbrieven leden Vlaamse regering → Cultuur).

UITTREKSEL UIT 'DE STAAT VAN DE CULTUUR', BELEIDSVERKLARING DOOR PAUL VAN GREMBERGEN, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR

De staat van het Erfgoed

Onlangs liep ik verwonderd door de achttiende eeuw. Ik had de files op de Brusselse Ring, de E40 en de ring rond Leuven achter me gelaten. Onopvallend, verborgen achter een brug over de spoorweg, ligt de toegangspoort van de Abdij van 't Park in Heverlee.

Eens voorbij die toegangspoort, word je verwelkomd door de stilte: klaterend water, kwekkende ganzen, indrukwekkende abdijgebouwen, het ene fraai geres-taureerd, het andere zo afgetakeld dat de aanblik pijn deed.

De overste van de Abdij leidde me rond door de leefvertrekken van de paters en ik geloofde mijn ogen niet. De binnentuin, de cellen van de paters, het meubi-lair, de kunstwerken, de uitgesleten trappen ... het leek alsof de tijd er had stil-gestaan. Er zat alleen sleet op het gebouw, veel sleet, maar dat maakte de ruim-ten nog indrukwekkender. In de grote eetzaal stonden op de lange eettafels enkele vazen met bloemen. Alleen de recto tono van de voorlezer ontbrak.

Ik heb toen verteld dat ik zeker nog wou terugkomen, en dat voor mij dit erf-goed van algemeen Vlaams belang is, en dat we er dan ook de nodige inspan-ningen voor willen doen. Dat betekent dat we de gebouwen niet in puin mogen laten vallen, en de unieke tiendenschuur niet mogen laten verkommeren. Het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur, dat hopelijk veel erfgoed zal kun-nen redden, zal er worden gehuisvest.

Cultuurbeleid, dames en heren, wordt al te snel verengd tot de kunsten. Het debat over de cultuurparticipatie wordt snel herleid tot een optelsommetje van hoeveel mensen er naar de opera gaan. Rondwalen in een verleden dat fasci-neert omdat het tegelijkertijd iets vertrouwds heeft én iets vreemds, kan als ervaring even aangrijpend zijn als het luisteren naar een aria. Daarom is een beleid rond erfgoed evenwaardig aan een kunstenbeleid.

Ik heb al vaak gezocht naar oorzaken waarom het erfgoedbeleid in het verleden een achterstand heeft opgelopen ten opzichte van het kunstenbeleid. Ik denk dat er een 'domme' menselijke oorzaak is: Vlaanderen beschikt over zoveel cultu-reel erfgoed, het is zo alomtegenwoordig aanwezig in straten en musea, dat we het niet eens meer beseffen. We zouden misschien pas inzien dat we iets missen wanneer het erfgoed is verdwenen – en met dit verdwenen erfgoed ons geheu-gen en een deel van onze identiteit. Is dit niet de definitie van "dementie"?

Het gaat niet alleen om de bewaring van spectaculaire topstukken. We werken niet alleen aan een topstukkendecreet. Het is mijn droom dat er voor het erf-goedbeleid een groot masterplan kan komen, dat door iedereen wordt gedragen.

Het is de verdienste van deze regering dat ze er de eerste echte aanzet voor heeft gegeven.

Dames en heren,

Samen met u wil ik dit ‘verhaal’ van Kunst en Cultuur dat Bert Anciaux schitterend heeft aangezet verder schrijven. Maar ik wil dit doen met eigen accenten en in mijn eigen stijl.

De aangezette veranderingen wil ik verder implementeren en consolideren. Het schip komt daardoor in een wat rustiger vaarwater. Maar de fluwelen revolutie gaat verder, en ik som op:

- de verbreding en verankering van het publieke debat over het cultuurbeleid;
- de integrale benadering in de grote velden: de kunsten, het sociaal-culturele, het erfgoed, het jeugdwerk;
- de samenwerking tussen de verschillende overheidsniveaus: zie naar het succes van het gemeentelijk cultuurbeleid en dito jeugdwerkbeleidsplannen;
- de reorganisatie (zonder bloedvergieten) van het sociaal-culturele middenveld die moet leiden tot een positionering ervan in gemeenschapsvorming, maatschappelijke activering en sensibilisering, educatie en cultuurparticipatie;
- de bijzondere aandacht voor de achtergestelde sectoren en disciplines zoals het erfgoed, de beeldende kunst en andere;
- de systematische beleidsplanning en kwaliteitsbeoordeling als basis voor subsidiëring, in alle sectoren;
- de bijzondere aandacht voor de bijzondere doelgroepen die ook toegang moeten krijgen tot cultuur;
- de hervorming van de adviesorganen en de beoordelingssystemen: transparant, rechtszeker;
- de internationale componenten nadrukkelijker aanwezig stellen in het beleid.

DRIE REGLEMENTEN ONTSLUITING CULTUREEL ERFGOED 2003

Definities. In de reglementen wordt verstaan onder:

- *balans*: een boekhoudkundig overzicht van de globale financiële situatie van een begunstigde waarin alle middelen waarover hij beschikt (de activa), evenals alle lasten die hij heeft (de passiva) worden opgenomen,
- *begroting*: een raming van de voorziene inkomsten en uitgaven,
- *begunstigde*: de ontvanger van een door de overheid of door een subsidiërende tussenpersoon toegekende subsidie,
- *ad-hoccommissie*: de ad-hoccommissie die bevoegd is voor het cultureel erfgoed, momenteel:
 - de ad-hoccommissie ontsluiting cultureel erfgoed / tentoonstellingen van cultuurhistorisch belang,
- *adviescommissie*: de adviescommissie die bevoegd is voor culturele ontsluiting van archieven, documentatiecentra en bewaarbibliotheken,
- *bevoegd gezag*: gemeentelijke overheid, provinciale overheid, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of een vereniging met rechtspersoonlijkheid,
- *cultureel erfgoed*: roerend en immaterieel erfgoed dat dynamisch in tijd en ruimte gekaderd wordt.
 - roerend erfgoed: objecten, informaties of andere culturele bronnen die mogelijkheden inhouden van gemeenschappelijke betekenissen, bijvoorbeeld binnen een industrieel-technisch, archeologisch, artistiek, wetenschappelijk, (cultuur)historisch of antropologisch referentiekader,
 - immaterieel erfgoed en immateriële aspecten van het cultureel erfgoed: beeldvorming via beschrijving of andere culturele bronnen die mogelijkheden inhouden van gemeenschappelijke betekenissen, bijvoorbeeld allerhande verhalen, geschiedenissen, sporen, verbanden en kleine en grote referentiekaders.

De samenhang tussen het roerend erfgoed en het immaterieel erfgoed hoort hier ook bij.

- *eigen financiële inbreng*: financiële middelen die door de begunstigde van een subsidie worden ingebracht als cofinanciering van de gesubsidieerde activiteit en die niet voortkomen uit andere subsidies ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap,
- *minister*: het lid van de Vlaamse regering, bevoegd voor de Cultuur,
- *ontsluiting*: *ontsluiten* (voor het publiek) is het zichtbaar maken, het toegan-

kelijk maken van de betekenissen van het cultureel erfgoed voor de gemeenschap en het voortdurend actualiseren van deze betekenissen. Een eigentijdse interpretatie en dialoog met de gemeenschap dragen bij om het cultureel erfgoed een plaats te geven in het maatschappelijk leven,

- *resultatenrekening*: een boekhoudkundig overzicht van alle inkomsten en uitgaven met betrekking tot een activiteit. Het resultaat wordt verkregen door de inkomsten te verminderen met de uitgaven.
- *subsidie*: een financiële transfer, waaraan voorwaarden zijn gekoppeld door de overheid,
 - *projectsubsidie*: een subsidie, toegekend ter ondersteuning van de specifieke kosten die voortvloeien uit een activiteit die zowel qua opzet of doelstelling als in de tijd kan worden afgebakend,
 - *subsidie jaarwerking*: een subsidie, toegekend ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de basisfuncties van de werking die een continu en permanent karakter vertoont.

De tekst van de reglementen en de inschrijvingsformulieren vindt u ook op de website van het ministerie: www.wvc.vlaanderen.be/erfgoed

Culturele archiefwerking

De beleidsnota Cultuur stelde reeds dat dit gigantische gebied 'een ondergeschoven kind' was en dat de problematiek 'bespreekbaar' moet worden gemaakt. Dat gebeurt op diverse wijzen. In de convenants met Antwerpen, Gent en Brugge is een archiefluik opgenomen.

De experimentele regeling archieven die in 2001 werd opgestart, werd in 2002 volledig operationeel. Ze richtte zich in eerste instantie op projectmatige publiekswerking, maar bood ook mogelijkheden om jaarwerkingen van belangrijke culturele archiefinitiatieven te subsidiëren. Ze stimuleerde daarbij samenwerkingsverbanden om daardoor tot een geleidelijke organisatie van het landschap te komen die de uiteindelijke kostprijs beperkt en expertisepbouw stimuleert. Enkele van die initiatieven werden en worden nominatim ontwikkeld, zoals het *Vlaams Architectuurarchief* en het *Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie* voor het literair en muzikaal erfgoed.

In 2002 werd het decreet houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking door het Vlaams Parlement aangenomen. Dit decreet vervangt het decreet van 27 juni 1985 houdende erkenning en subsidiëring van de privaatrechtelijke Nederlandstalige archief- en documentatiecentra. Hierdoor werd een structurele oplossing uitgewerkt voor de vier privaatrechtelijke archieven en documentatiecentra op basis van maatschappelijk-filosofische stromingen, inclusief de DAC-problematiek. Dit decreet vervangt tevens de experimentele regeling archieven: het decreet introduceert het begrip 'culturele thema's' waardoor de structurele subsidiëring van belangrijke archiefinstellingen mogelijk wordt gemaakt, en tevens werd de mogelijkheid tot projectsubsidies ingeschreven. Het steunpunt voor de archiefwerking waarvan sprake in het archiefdecreet, zal worden opgenomen in de '**Culturele Biografie Vlaanderen**'.

De 'Archiefbank Vlaanderen', de inventarisatie van privaatrechtelijke archieven, werd in 2002 voorgesteld en zal vanaf 2003 geoperationaliseerd worden. Ze zal niet alleen een technisch maar ook een publieksgericht instrument worden. Elke burger zal zelf informatie over archiefstukken kunnen toevoegen.

Erfgoeddepots

Het experimenteel reglement 'subsidies voor initiatieven op het vlak van de uitbouw van open erfgoeddepots', dat in werking trad in 2002, wordt geïntegreerd in de bestaande regelgeving:

- in het reglement 'subsidies voor experimentele en vernieuwende initiatieven op het vlak van permanente ontsluiting van cultureel erfgoed', indien het om een initiatief gaat dat uitdrukkelijk een **interdisciplinair erfgoeddepot** betreft,
- in het museumdecreet, indien het om een initiatief gaat dat overwegend een **museaal erfgoeddepot** betreft,
- in het reglement 'subsidies voor culturele infrastructuur' indien het om een **investering** (aankoop, bouw, verbouwing) gaat.

De doelstellingen van het reglement waren zeer 'hoog': o.a. interdisciplinair / geïntegreerde werking, bovengemeentelijke samenwerking...

De realisatie en de openstelling van dergelijke depots vraagt verschillende jaren voorbereidingstijd. Bovendien is een gedegen vooronderzoek naar haalbaarheid en concretisering zonder meer noodzakelijk. Het is daarom van belang dat ontwikkelingsgerichte initiatieven op dit vlak worden gestimuleerd.

Vlaamse museumconsulenten verhuizen naar Antwerpen

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap heeft aan de **Culturele Biografie Vlaanderen vzw** de opdracht gegeven om een integraal steunpunt te ontwikkelen voor die instellingen en organisaties die begaan zijn met het culturele erfgoed, i.c. musea, archieven, bewaarbibliotheken, documentatiecentra, erfgoedcellen en aanverwanten. Daarbij dient de integrale benadering van het erfgoed te worden gestimuleerd.

De museumconsulenten van de Vlaamse Gemeenschap zullen vanaf januari 2003 hun expertise ter beschikking stellen van dit nieuwe steunpunt. Daarbij wordt gewaakt over de continuïteit van de dienstverlening.

Vanaf 13 januari 2003 zijn zij dan ook te bereiken in Antwerpen.

Culturele Biografie Vlaanderen vzw
Huis den Rhyn
p.a. Hofstraat 15
2000 Antwerpen
Sofie Van den Bussche
tel. 03 - 224 15 48
fax 03 - 224 15 41
e-mail: sofie.vandenbussche@erfgoednet.be
Leon Smets
tel. 03 - 224 15 47
fax 03 - 224 15 41
e-mail: leon.smets@erfgoednet.be

1. Algemeen

Kader

Het nieuwe decreet van 19 juli 2002 (B.S. 1 oktober 2002) houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking ('archiefdecreet') creëert mogelijkheden voor zowel archieven als bewaarbibliotheken en documentatiecentra. Hoewel er een onderscheid bestaat tussen archieven, documentatiecentra en bewaarbibliotheken, wordt in het decreet onder 'archieven' het hele veld verstaan, dus inbegrepen de culturele documentatiecentra en de culturele bewaarbibliotheken, en dit om een beleidsverbrokkeling of een onvolledig beleid te vermijden.

Hierna volgt een verduidelijking van deze drie termen:

- archieven: de culturele werking in bewaarinstellingen met unieke documenten die passen in de traditie van archiefwerking,
- documentatiecentra: de culturele werking in instellingen, die als hoofdfunctie de ontsluiting van cultuurhistorische thema's hebben, waarbij de maatschappij beslist om aan bepaalde thema's veel aandacht te besteden,
- bewaarbibliotheken: de culturele werking in bewaarinstellingen die passen in de traditie van bibliotheekwerking, die als hoofdfunctie de bewaring en de ontsluiting van roerend erfgoed hebben of dragers van cultureel erfgoed zijn, met name manuscripten met serieel karakter, oude drukken en / of kunstenaarsboeken.

Hoewel het om drie verschillende gebieden gaat, wordt in de tekst hierna enkel over archieven gesproken om niet steeds dezelfde opsomming te moeten maken.

Het archiefdecreet beperkt zich – in tegenstelling tot de experimentele subsidieregeling in 2001 en 2002 – **uitsluitend tot de privaatrechtelijke archieven**, dus de archieven die niet vanuit hun bestuurlijke dimensie gegrondvest worden. Binnen het cultuurbeleid wordt deze bestuurlijke dimensie enkel gevat door integrale beleidsbenaderingen, zoals bijvoorbeeld het lokaal cultuurbeleid en de erfgoedconvenants. Via dit decreet wil de minister mee het archiefveld kunnen sturen en een volwaardig archiefbeleid kunnen uittekenen.

In het nieuwe archiefdecreet krijgen de archief- en documentatiecentra op basis van maatschappelijk-filosofische stromingen, de archief- en documentatiecentra erkend op basis van culturele thema's en de projecten voor privaatrechtelijke archieven een (vernieuwde) decretale basis.

De vier in het archiefdecreet vermelde archief- en documentatiecentra op basis van maatschappelijk-filosofische stromingen zijn het Katholiek Documentatie- en Onderzoekscentrum (KADOC), het Archief en Museum van de Socialistische Arbeidersbeweging (AMSAB, thans AMSAB-ISG), het Archief-, Documentatie- en Onderzoekscentrum voor het Liberalisme (Liberaal Archief) en het Archief en Documentatiecentrum voor het Vlaams-nationalisme

(ADV.N). Zij zijn tevens de trekkers voor de ontwikkeling en het beheer van de 'Archiefbank Vlaanderen'. De Archiefbank wordt een interactieve meta-inventaris van alle privaatrechtelijke archieven.

Door het decreet wordt ook de structurele subsidiëring van culturele thema-archieven van landelijk belang met een andere dan een maatschappelijk-filosofische invalshoek mogelijk. Om wildgroei te vermijden en samenwerking te bevorderen, kan de Vlaamse regering per thema en per beleidsperiode slechts aan één archief- en documentatiecentrum een subsidie toekennen. Voor de eerste beleidsperiode werden volgende culturele thema's bepaald:

- de archiefwerking met betrekking tot het literaire erfgoed;
- de archiefwerking met betrekking tot het muzikale erfgoed;
- de archiefwerking met betrekking tot het architecturale erfgoed;
- de archiefwerking met betrekking tot de deportatie en het verzet;
- de archiefwerking met betrekking tot het kerkelijke erfgoed;
- de archiefwerking met betrekking tot bedrijven.

Het onderdeel projecten binnen het archiefdecreet scheidt de ruimte om nieuwe ontwikkelingen op te vangen. Zo kan deze sector geleidelijk groeien binnen een samenvattend en afgewogen kader. Er zijn subsidies voorzien voor projecten voor culturele ontsluiting en projecten voor archivalistische ontsluiting door middel van informatie- en communicatietechnologie (ICT).

Het archiefdecreet voorziet ook in de oprichting van een steunpunt voor de archiefwerking, dit naar analogie met de andere (sub)beleidsvelden met betrekking tot cultuur. Dit steunpunt zal opgenomen worden in de Culturele Biografie Vlaanderen.

Doelstellingen

De doelstellingen die de minister met dit instrument wil bereiken, kunnen als volgt omschreven worden:

- een (weliswaar beperkt) steunvlak voor de culturele voorbeeldwerking van archieven realiseren,
- de inzichten in de mogelijkheden voor een cultureel archiefbeleid verhogen,
- samenwerkingsverbanden stimuleren,
- de vergroting van het publieke draagvlak voor cultureel erfgoed stimuleren.

Principes subsidieregeling

De begroting van 2003 voorziet een krediet van **4.499.000 euro**.

* in 2003 wordt de procedure voor het bepalen van de archief- en documentatiecentra die zullen gesubsidieerd worden op basis van een cultureel thema, opgestart. Als overgangsmaatregel worden de instellingen die vroeger reeds nominatief een subsidie ontvingen, in 2003 verder gesubsidieerd. Vanaf 2004 wordt dit krediet verdeeld onder de 6 geselecteerde archief- en documentatiecentra en de drie Brusselse archieven.

** onder voorbehoud, eventueel kan dit bedrag worden verminderd ten voordele van andere posten.

Dit bedrag wordt als volgt verdeeld:

2003

1. Archief- en documentatiecentra op basis van maatschappelijk-filosofische stromingen (KADOC, AMSAB, Liberaal Archief en ADVN)	
1.1. Subsidie	2.082.000
2. Archief- en documentatiecentra op basis van culturele thema's*	1.667.000**
2.1. Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (CTB)	
2.2. Vlaams Muzikaal Erfgoed (VME)	
2.3. Vlaams ArchitectuurArchief (VAA)	
2.4. Pro Museo Judaico	
2.5. drie 'Brusselse' archieven (artikel 24 van decreet)	
3. Projecten voor privaatrechtelijke archieven	500.000
3.1. Projecten voor culturele ontsluiting	
3.2. projecten voor archivalische ontsluiting door middel van informatie- en communicatietechnologie	
4. Steunpunt voor de archiefwerking	
4.1. 'Archiefbank Vlaanderen'	250.000
Totaal	4.499.000

De toekenning van een subsidie zal nooit het totale bedrag van de onkosten vergoeden. De gesubsidieerde instelling of vereniging moet zelf een eigen bijdrage leveren. Daarnaast kan ze ook een beroep doen op andere fondsen en sponsors. De verschillende financieringsbronnen moeten duidelijk af te leiden zijn uit de begroting. Het bedrag van de subsidie is afhankelijk van de beschikbare middelen op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De verenigingen of instellingen die een aanvraagdossier indienen, gaan de verbintenis aan om de gegevens te verstrekken die door de administratie gevraagd worden.

Initiatieven die vallen onder een andere regelgeving of die reeds worden gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap zijn uitgesloten. De basis van de beperking is de **uitsluiting van dubbelsubsidiëring**: initiatieven kunnen geen twee keer voor eenzelfde functie gesubsidieerd worden. Dat geldt met name voor:

- de lokale initiatieven in steden met een erfgoedconvenant omdat hiervoor kan / dient te worden samengewerkt in erfgoedconvenantverband.
Uitzondering: - subsidies voor jaarwerking indien het geheel van de werking en de activiteiten het lokale duidelijk overstijgt / het een landelijke werking betreft,
- projectsubsidies: indien het een landelijk initiatief betreft;
- de nominatim gesubsidieerde initiatieven uit dit veld.
Uitzondering: indien dat aspect van het project niet wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap.

- de archiefwerking die deel uitmaakt van erkende musea.
Uitzondering: - projectsubsidies: niet-museale projecten die in samenwerking met andere partners worden opgezet en die voldoen aan de doelstellingen en de criteria van dit reglement.

Wat betreft de subsidiëring van archieven richt het archiefdecreet zich op drie soorten initiatieven:

- subsidies aan de vier archief- en documentatiecentra op basis van **maatschappelijk-filosofische stromingen**, hier verder buiten beschouwing gelaten;
- subsidies aan archief- en documentatiecentra van landelijk belang op basis van een **cultureel thema**;
- ondersteuning van **projecten** voor culturele ontsluiting van een archief en projecten voor archivalistische ontsluiting door middel van informatie en communicatietechnologie (ICT). Indien een project over meerdere jaren loopt, moet de aanvrager elk jaar opnieuw een projectaanvraag indienen voor een afgeronde fase. Men kan evenwel slechts drie jaar na elkaar voor eenzelfde project een subsidie aanvragen.

A. Subsidies op basis van een cultureel thema

De criteria waaraan de doelstellingen en de werking van de aanvragende instelling of vereniging worden getoetst, kunnen als volgt omschreven worden:

- het maatschappelijk draagvlak (doelstellingen, doelgroepen, netwerking, partnerschap, enz.);
- de mate waarin de archiefwerking het thema in kwestie dekt;
- het belang van het patrimonium (in kwantitatieve en kwalitatieve termen);
- de plaats die de instelling of de vereniging inneemt binnen het veld;
- de kwaliteit van de visie van de instelling zelf omtrent deze positionering;
- het professionele karakter van de instelling of de vereniging (organigram, infrastructuur, personeel, financiële middelen, enz.);
- het (vijfjarig) beleidsplan.

2. Procedure

Samenstelling aanvraagdossier

Een volledig aanvraagdossier voor **subsiëring op basis van een cultureel thema** bevat de volgende elementen:

- de formele aanvraag tot erkenning: een brief, ondertekend door het bevoegde gezag;
- een vijfjarig beleidsplan;
- een gedetailleerd organogram met aanduiding van de hiërarchische structuur;
- een kwantitatieve en kwalitatieve appreciatie van het beheerde patrimonium;
- een overzicht van de infrastructuur;
- een overzicht van het beschikbare personeel;
- een overzicht van de beschikbare financiële middelen;
- een door het bevoegde gezag ondertekende begroting voor het eerstvolgende jaar;

- het bewijs van verzekering van de bestuurders en hun medewerkers tegen de burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie.
- een kopie van de statuten van de aanvrager van de subsidie zoals deze op het ogenblik van zijn aanvraag van kracht zijn en in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad gepubliceerd werden, ofwel een kopie van het besluit tot inrichting van het initiatief;
- de ledenlijst van de raad van beheer van de aanvrager zoals deze samengesteld was op het ogenblik van de aanvraag en gepubliceerd werd in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad, ofwel de lijst van verantwoordelijken voor het initiatief.

Verder kunnen ter illustratie extra documenten worden toegevoegd.

Het aanvraagformulier vindt u op de website van het ministerie: www.wvc.vlaanderen.be/erfgoed.

Indiëntermijnen 2003

De aanvraagdossiers met betrekking tot een **subsiëriëring op basis van een cultureel thema** moeten ingediend worden ten laatste op **1 april 2003**.

Aanvragen die na deze data worden ingediend, zijn niet ontvankelijk. Als datum geldt de poststempel of het afgiftebewijs.

Volledige aanvraagdossiers worden aangctekend of tegen ontvangstbewijs en in tienvoud gestuurd naar:

De heer Jan Verlinden
 Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
 Afdeling Beeldende Kunst en Musea
 Parochiaansstraat 15
 1000 BRUSSEL

Advisering

De bevoegde adviescommissie formuleert een advies over de aanvraag. De aanvrager wordt op de hoogte gebracht dit advies. Indien hij dat wil kan de aanvrager hiertegen verhaal indienen. De bevoegde adviescommissie onderzoekt de aanvraag opnieuw en zal indien het verhaal gegrond geacht wordt, haar advies herzien. Tijdens deze ronde zal de adviescommissie eveneens een gemotiveerde rangorde opstellen indien er meerdere aanvragen per thema zijn.

De minister van Cultuur neemt een principiële beslissing over de geselecteerde archieven en bepaalt de grootte van de subsidie-enveloppe. Vervolgens wordt de aanvrager op de hoogte gebracht van de beslissing van de minister door de administratie Cultuur, afdeling Beeldende Kunst en Musea, in afwachting van en onder voorbehoud van het akkoord van de Inspectie van Financiën. De definitieve beslissing wordt door de administratie schriftelijk meegedeeld aan het bevoegde gezag nadat het subsidiebesluit door de minister werd ondertekend.

Een eventuele afwijzing wordt steeds beargumenteerd.

Uitbetaling van de subsidie

Subsidies voor archief- en documentatiecentra gesubsidieerd op basis van culturele thema's worden via voorschotten uitbetaald :

- **4 driemaandelijke voorschotten van 22,5%**,
- het **saldo van 10%** wordt uitbetaald na goedkeuring van de rekeningen door de Vlaamse regering.

De archief- en documentatiecentra die geselecteerd zijn voor subsidiëring op basis van een cultureel thema, zullen vanaf het werkingsjaar 2004 worden gesubsidieerd. In afwachting hiervan zullen in 2003, het jaar waarin de selectieprocedure wordt opgestart, de vier instellingen die reeds in 2002 werden gesubsidieerd, ook in 2003 minstens dezelfde subsidie blijven ontvangen.

Logo

Het moet duidelijk zijn dat de Vlaamse Gemeenschap een subsidie verstrekt. Daartoe neemt u het logo van de Vlaamse Gemeenschap en de vermelding 'met de steun van de Vlaamse overheid' op in elke promotie / publicatie.

B. Projectsubsidies

De criteria waaraan een **project** wordt getoetst, verschillen naargelang het soort project waarvoor een subsidie aangevraagd wordt.

Voor **projecten voor culturele ontsluiting** worden volgende criteria in beschouwing genomen. De eerste vier criteria zijn belangrijker dan de andere:

- de mate waarin het project een bijdrage kan leveren aan de versterking en de verbreding van de archiefsector in Vlaanderen;
- de mate waarin het project de essentie van de doelstelling en de werking van de instelling of van de vereniging weerspiegelt en vertaalt voor het publiek;
- de kwalitatieve meerwaarde van het publieksgericht project als voorbeeldwerking;
- de mate waarin een breed publiek wordt aangesproken;
- het professionele karakter van het project, onder meer de wetenschappelijke en technische onderbouw;
- de diversiteit van de betrokken actoren die bij de aanvraag betrokken zijn;
- de mate van samenwerking met andere culturele actoren (bibliotheken, cultuurcentra, enz.);
- de diversiteit aan inkomstenbronnen (bijvoorbeeld gemeentelijke, provinciale, publiek-private samenwerking, sponsoring, eigen inkomsten, enz.).

Voor **projecten voor archivalische ontsluiting door middel van ICT** worden volgende criteria in beschouwing genomen:

- de aangetoonde prioriteit van de inspanning;
- de mate waarin het project een bijdrage kan leveren aan de versterking en de verbreding van de archiefsector in Vlaanderen;
- het professionele karakter van het project, onder meer de wetenschappelijke en technische onderbouw;
- de diversiteit van de betrokken actoren die bij de aanvraag betrokken zijn.

Procedure

Samenstelling aanvraagdossier

Een volledig aanvraagdossier voor een **projectsubsidie** bevat de volgende elementen:

- de formele aanvraag tot subsidie: een brief, ondertekend door het bevoegde gezag;
- het door de administratie verstrekte aanvraagformulier met:
 - de nodige administratieve gegevens;
 - een beknopte uiteenzetting waarin het project geconcretiseerd (timing en stappenplan) én beargumenteerd wordt binnen de doelstellingen van het decreet met een beschrijving van de beoogde resultaten, in de mate van het mogelijke vertaald in kwantificeerbare gegevens;
 - een begroting met inkomsten en uitgaven van het project, waarbij duidelijk de andere aangevraagde en / of verwachte subsidies worden aangegeven;
 - een kopie van de statuten van de aanvrager van de subsidie zoals deze op het ogenblik van zijn aanvraag van kracht zijn en in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad gepubliceerd werden, ofwel een kopie van het besluit tot inrichting van het initiatief;
 - de ledenlijst van de raad van beheer van de aanvrager zoals deze samengesteld was op het ogenblik van de aanvraag en gepubliceerd werd in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad, ofwel de lijst van verantwoordelijken voor het initiatief.

Verder kunnen ter illustratie extra documenten worden toegevoegd.

Het aanvraagformulier vindt u op de website van het ministerie: www.wvc.vlaanderen.be/erfgoed.

Indietermijnen 2003

De aanvraagdossiers met betrekking tot subsidies voor **projecten** moeten ingediend worden ten laatste op **1 april 2003** én tenminste **vier weken vóór de aanvang** van het project.

Aanvragen die na deze data worden ingediend, zijn niet ontvankelijk. Als datum geldt de poststempel of het afgiftebewijs.

Volledige aanvraagdossiers worden aangetekend of tegen ontvangstbewijs en in tienvoud gestuurd naar:

De heer Jan Verlinden
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beeldende Kunst en Musea
Parochiaansstraat 15
1000 BRUSSEL

Advisering

De subsidies worden toegekend door de minister van Cultuur. De bevoegde adviescommissie formuleert hiervoor een advies.

De aanvrager wordt op de hoogte gebracht van de principiële beslissing van de minister door de administratie Cultuur, afdeling Beeldende Kunst en Musea, in afwachting van en onder voorbehoud van het akkoord van de Inspectie van Financiën. De definitieve beslissing wordt door de administratie schriftelijk meegedeeld aan het bevoegde gezag nadat het subsidiebesluit door de minister werd ondertekend.

Een negatieve beslissing kan betekenen dat het voorgelegde project onvoldoende binnen de gestelde prioriteiten past om voor ondersteuning in aanmerking te komen. Een eventuele afwijzing wordt steeds beargumenteerd.

Uitbetaling van de subsidie

Projectsubsidies worden als volgt uitbetaald:

- een **eerste schijf van 80%** van het subsidiebedrag na ondertekening van het subsidiebesluit,
- het **saldo van 20%** van het subsidiebedrag na de goedkeuring door de administratie van het eindverslag, de financiële verantwoordingsstukken en een eindafrekening van het project met een overzicht van de uitgaven en de inkomsten voor het project. Die documenten moeten ingediend worden binnen een termijn van **twee maanden na de afloop van het project en uiterlijk op 30 september van het jaar dat volgt op de toekenning van de subsidie**.

De financiële steun van de Vlaamse Gemeenschap wordt altijd toegekend voor een specifiek doel. De subsidie kan door de begunstigde uitsluitend worden aangewend voor de realisatie van dit doel, dat steeds in de brief voor de begunstigde wordt vermeld.

Als de subsidie is toegekend, kan het bedrag niet meer aan een ander project worden gegeven.

Belangrijk is dat een subsidie nooit aanleiding mag geven tot het maken van winst op een project. Daarom moeten ook de inkomsten worden aangegeven. Zo nodig kan het subsidiebedrag worden verminderd.

Subsidies worden evenmin met terugwerkende kracht toegekend.

Tussen het in betaling stellen van de subsidie en het moment waarop het subsidiebedrag op de rekening van de begunstigde wordt gestort, verlopen gemiddeld een zestal weken.

Logo

Het moet duidelijk zijn dat de Vlaamse Gemeenschap de subsidie verstrekt. Daartoe neemt u het logo van de Vlaamse Gemeenschap en de vermelding 'met de steun van de Vlaamse overheid' op in elke promotie / publicatie met betrekking tot het gesubsidieerde project.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
Dirk Smet
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beeldende Kunst en Musea
Parochiaansstraat 15
1000 Brussel
Tel.: 02-553 68 41 - fax: 02-553 68 43
e-mail: dirk.smet@wvc.vlaanderen.be

Subsidies voor experimentele en vernieuwende initiatieven op het vlak van permanente ontsluiting van cultureel erfgoed

1. Algemeen

Kader

Het cultureel erfgoed is slechts in beperkte mate ondergebracht in musea, archieven, documentatiecentra en bewaarbibliotheken. Het is ook niet wenselijk een bewaarinstelling als een eindbestemming te zien, aangezien artefacten steeds betrekking blijven hebben op de maatschappij. In dat opzicht mogen andere locaties waarin cultureel erfgoed geconcentreerd is, niet worden afgebouwd, maar moeten ze worden opengesteld.

Het kan hier gaan om een stedelijk of regionaal cultureel erfgoedcentrum waar de bezoeker op een coherente manier in contact wordt gebracht met het cultureel patrimonium van een stad of een regio. Het kan ook gaan om ontsluiting van belangrijke ensembles van roerend en immaterieel cultureel erfgoed door ze onder te brengen in een toegankelijk monument, een archeologische site of een ander initiatief.

Doelstellingen

De doelstellingen die de minister met dit instrument wil bereiken, kunnen als volgt omschreven worden:

- een (weliswaar beperkt) steunvlak voor de voorbeeldwerking inzake de permanente ontsluiting van cultureel erfgoed realiseren,
- de inzichten in de (vernieuwende) mogelijkheden tot permanente ontsluiting van cultureel erfgoed verhogen,
- samenwerkingsverbanden stimuleren,
- het vergroten van het publieke draagvlak voor cultureel erfgoed stimuleren.

Principes subsidieregeling

De begroting van 2003 voorziet een krediet van **495.000 euro**.

Het subsidiebedrag kan variëren van **5.000 euro tot 100.000 euro**.

De toekenning van een subsidie zal nooit het totale bedrag van de onkosten vergoeden. De gesubsidieerde instelling of vereniging moet zelf een eigen bijdrage leveren. Daarnaast kan ze ook een beroep doen op andere fondsen en sponsors. De verschillende financieringsbronnen moeten duidelijk af te leiden zijn uit de begroting. Het bedrag van de subsidie is afhankelijk van de beschikbare middelen op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De verenigingen of instellingen die een aanvraagdossier indienen, gaan de verbintenis aan om de gegevens te verstrekken die door de administratie gevraagd worden.

Initiatieven die vallen onder een andere regelgeving of die reeds worden gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap zijn uitgesloten. De basis van de beperking is de uitsluiting van dubbelsubsidiëring: initiatieven kunnen geen twee keer voor eenzelfde functie gesubsidieerd worden.

Dat geldt met name voor:

- de decretaal verankerde instellingen of verenigingen (bijv. museumdecreet, decreet voor volkscultuur, decreet politieke thema-archieven),
- de lokale initiatieven in steden met een erfgoedconvenant omdat hiervoor kan / dient te worden samengewerkt in erfgoedconvenantverband.
Uitzondering: - subsidies voor jaarwerking indien het geheel van de werking en de activiteiten het lokale duidelijk overstijgt / het een landelijke werking betreft,
- projectsubsidies: indien het een landelijk initiatief betreft,
- de nominatim gesubsidieerde initiatieven uit dit veld.
Uitzondering: - subsidies voor jaarwerking indien het hier duidelijk gaat over een andere functie / een ander aspect van de permanente werking,
- projectsubsidies: indien dat aspect van het project niet wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap.

Criteria subsidiëring

De regeling richt zich op twee soorten initiatieven:

- ondersteuning van de **jaarwerking** van belangrijke en dynamische verenigingen of instellingen waarvan de werking de sector of tenminste een deelsector ervan ten goede komt, zowel omwille van de instelling of de vereniging op zich als omwille van hun overstijgend belang,
- ondersteuning van **projecten** die als voorbeeld fungeren inzake de permanente ontsluiting van cultureel erfgoed, spraakmakende projecten, met de nadruk op de voorbeeldfunctie op het vlak van publieke ontsluiting. Indien een project over meerdere jaren loopt, moet de aanvrager elk jaar opnieuw een projectaanvraag indienen voor een afgeronde fase.

Wordt beoordeeld:

- voor subsidies jaarwerking: de aanvragende instelling of vereniging en haar werking,
- voor projectsubsidies: het project op zich.

A. Subsidies voor de jaarwerking

De criteria waaraan de **jaarwerking** van een vereniging of instelling wordt getoetst, kunnen als volgt omschreven worden:

- het maatschappelijk draagvlak (visie, doelstellingen, doelgroepen, netwerking, partnerschap, enz.),
- het potentiële belang van het patrimonium (in kwantitatieve en kwalitatieve termen),
- het potentiële belang van de plaats die de instelling of vereniging inneemt binnen het veld en de kwaliteit van de visie van de instelling zelf omtrent deze positionering,
- het professionele karakter van de instelling of vereniging (organigram, infrastructuur, personeel, financiële middelen, enz.),
- de diversiteit aan inkomstenbronnen (bijvoorbeeld gemeentelijke, provinciale, publiek-private samenwerking, sponsoring, eigen inkomsten, enz.).

B. Projectsubsidies

De criteria waaraan een **project** wordt getoetst, staan hierna vermeld. De eerste vier criteria zijn belangrijker dan de andere:

- de mate waarin het project een voorbeeldwerking of een samenwerkingsverband beoogt op het vlak van cultureel erfgoed,
- de mate waarin het ruimere cultureel erfgoedveld of een breed publiek of een specifieke doelgroep wordt aangesproken,
- de mate waarin het project van bovenlokaal belang is,
- de professionele aanpak van het project,
- de samenwerking met andere culturele actoren en de diversiteit van de partners,
- de mate waarin dit project de normale werking van een instelling of vereniging overschrijdt,
- de diversiteit aan inkomstenbronnen (bijvoorbeeld gemeentelijke, provinciale, publiek-private samenwerking, sponsoring, eigen inkomsten, enz.).

2. Procedure

Samenstelling aanvraagdossier

Een volledig aanvraagdossier voor een **subsidie jaarwerking** bevat de volgende elementen:

- de formele aanvraag tot subsidie: een brief, ondertekend door het bevoegde gezag,
- het aanvraagformulier (in **10 exemplaren**) met:
 - de nodige administratieve gegevens,
 - een beknopte uiteenzetting waarin de instelling of vereniging wordt voorgesteld (visie, doelstellingen en activiteiten), (bijlage 1)
 - een beknopte situering binnen de sector, (bijlage 2)
 - een beknopte motivering van de wijze waarop de doelstellingen van de aanvraag binnen de doelstellingen en de criteria van dit reglement kunnen worden ondergebracht, (bijlage 3)
 - een gedetailleerde begroting voor het lopende jaar met inkomsten en uitgaven van de instelling of de vereniging, waarbij duidelijk de andere aangevraagde en / of verwachte subsidies worden aangegeven, (gelieve de tabel in het formulier als model te gebruiken)
 - indien de initiatiefnemer een vzw is, moeten ook de statuten van de vzw worden toegevoegd, (bijlage 4)
- verder kunnen ter illustratie extra bijlagen worden toegevoegd.

Een volledig aanvraagdossier voor een **projectsubsidie** bevat de volgende elementen:

- de formele aanvraag tot subsidie: een brief, ondertekend door het bevoegde gezag,
- het aanvraagformulier (in **10 exemplaren**) met:
 - de nodige administratieve gegevens,
 - een beknopte uiteenzetting waarin het project geconcretiseerd (timing en stappenplan) én geargumenteed wordt binnen de doelstellingen van dit reglement met een beschrijving van de beoogde resultaten, in de mate van het mogelijke vertaald in kwantificeerbare gegevens, (bijlage 1)
 - een begroting met inkomsten en uitgaven van het project, waarbij duidelijk de andere aangevraagde en / of verwachte subsidies worden aangegeven, (gelieve de tabel in het formulier als model te gebruiken)

- indien de initiatiefnemer een vzw is, moeten ook de statuten van de vzw worden toegevoegd, (bijlage 2)
- verder kunnen ter illustratie extra bijlagen worden toegevoegd.

Het aanvraagformulier vindt u op de website van het ministerie: www.wvc.vlaanderen.be/erfgoed.

Indieterminen

De aanvraagdossiers met betrekking tot subsidies voor de **jaarwerking** kunnen ingediend worden ten laatste op **1 maart 2003**.

De aanvraagdossiers met betrekking tot subsidies voor specifieke **projecten** moeten ingediend worden:

- projecten die starten in de **eerste jaarthelft 2003**: ten laatste op **1 maart 2003** én **tenminste vier weken vóór de aanvang** van het project,
- projecten die starten in de **tweede jaarthelft 2003**: ten laatste op **1 juni 2003** én **tenminste vier weken vóór de aanvang** van het project.

Aanvragen die na deze data worden ingediend zijn niet ontvankelijk. Als datum geldt de poststempel of het afgiftebewijs.

Volledige aanvraagdossiers worden **aangetekend of tegen afgiftebewijs** en **in tienvoud** gestuurd naar:

De heer Jan Verlinden
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beeldende Kunst en Musea
Parochiaansstraat 15
1000 BRUSSEL

Advisering

De subsidies worden toegekend door de minister van Cultuur. De bevoegde 'ad-hoccommissie ontsluiting cultureel erfgoed' adviseert de minister.

De aanvrager wordt op de hoogte gebracht van de principiële beslissing van de minister door de administratie Cultuur, afdeling Beeldende Kunst en Musea, in afwachting van en onder voorbehoud van het akkoord van de Inspectie van Financiën. De definitieve beslissing wordt door de administratie schriftelijk meegedeeld aan het bevoegde gezag nadat het subsidiebesluit door de minister werd ondertekend.

Een negatieve beslissing kan betekenen dat het voorgelegde project onvoldoende binnen de gestelde prioriteiten past om voor ondersteuning in aanmerking te komen. Een eventuele afwijzing wordt steeds gemotiveerd.

Uitbetaling van de subsidie

Subsidies voor de jaarwerking worden als volgt uitbetaald:

- een **eerste schijf van 80%** van het subsidiebedrag na ondertekening van het subsidiebesluit,
- het **saldo van 20%** na aanvaarding van de ingediende verantwoordingsstuk-

ken door de administratie. De verantwoordingsstukken omvatten het inhoudelijk en het gedetailleerd financieel jaarverslag (met balans en resultatenrekening) van het gesubsidieerde werkingsjaar. Voor subsidies van meer dan 25.000 euro wordt ook een verslag van een bedrijfsrevisor of beëdigd accountant bijgevoegd. Deze documenten dienen **vóór 1 april 2004** te worden ingediend.

Projectsubsidies worden als volgt uitbetaald:

- een **eerste schijf van 80%** van het subsidiebedrag na ondertekening van het subsidiebesluit;
- het **saldo van 20%** van het subsidiebedrag na de goedkeuring door de administratie van het eindverslag, de financiële verantwoordingsstukken en een eindafrekening van het project met een overzicht van de uitgaven en de inkomsten voor het project. Deze documenten moeten ingediend worden binnen een termijn van **twee maanden na de afloop van het project en uiterlijk op 30 september 2004**.

De financiële steun van de Vlaamse Gemeenschap wordt altijd toegekend voor een specifiek doel. De subsidie kan door de begunstigde uitsluitend worden aangewend voor de realisatie van dit doel, dat steeds in de brief voor de begunstigde wordt vermeld.

Als de subsidie is toegekend, kan het bedrag niet meer aan een ander project worden gegeven.

Belangrijk is dat een subsidie nooit aanleiding mag geven tot het maken van winst op een project. Daarom moeten ook de inkomsten worden aangegeven. Zo nodig kan het subsidiebedrag worden verminderd.

Subsidies worden evenmin toegekend met terugwerkende kracht.

Tussen het in betaling stellen van de subsidie en het moment waarop het subsidiebedrag op de rekening van de begunstigde wordt gestort, verlopen gemiddeld een zestal weken.

Logo

Het moet duidelijk zijn dat de Vlaamse Gemeenschap de subsidie verstrekt. Daartoe neemt u het logo van de Vlaamse Gemeenschap en de vermelding 'met de steun van de Vlaamse overheid' op in elke promotie / publicatie.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Sylviane Goossens

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Afdeling Beeldende Kunst en Musea

Parochiaansstraat 15

1000 Brussel

Tel.: 02-553 68 40 – fax: 02-553 68 43

e-mail: sylviane.goossens@wvc.vlaanderen.be

1. Algemeen

Kader

De ontwikkeling van een geïntegreerd erfgoedbeleid, gericht op de versterking van het maatschappelijk draagvlak voor het cultureel erfgoed, maakt het noodzakelijk een aantal nieuwe instrumenten te positioneren.

Het museumdecreet, vertrekkende van de ICOM-definitie van musea, focust op de werking rond de permanente collectie.

Als een museum of een andere initiatiefnemer een grote cultuurhistorische tentoonstelling wil organiseren, is dat een extra inspanning. Dergelijke tentoonstellingen kunnen plaatsvinden in musea, maar ook in kunsthallen of in andere niet als museum erkende locaties. Met tentoonstellingen worden alle tijdelijke initiatieven tot ontsluiting van het cultureel erfgoed bedoeld. Die cultuurhistorische tentoonstellingen maken het erfgoed rijker door de samenhang die ze voorstellen en de nieuwe inzichten die ze bieden.

De **resultaten van het wetenschappelijk onderzoek** in het domein van het cultureel erfgoed moeten op kwalitatieve wijze gecommuniceerd worden aan een breed publiek. Daarbij moet bijzondere aandacht worden besteed aan een actieve publiekswerking en -werving, zonder dat die tot een evenementieel resultaat leidt. Een benadering van het publiek moet gebeuren vanuit het karakter van het thema zelf.

Dit reglement wil dergelijke kwalitatieve initiatieven tot ontsluiting van het cultureel erfgoed, met een meer dan regionaal belang, ondersteunen. De realisatie van dergelijke cultuurhistorische tentoonstellingen met grote uitstraling, met een gedegen wetenschappelijke onderbouwing, met aantrekkelijke en educatieve presentatie en promotie vraagt een deskundige aanpak.

Doelstellingen

De doelstellingen die de minister met dit instrument wil bereiken, kunnen als volgt omschreven worden:

- grote(re) of kleine(re) tentoonstellingsprojecten stimuleren op het vlak van de cultuurgeschiedenis met een maatschappelijke verankering van de beeldvorming van onze cultuur, die een kwalitatieve vernieuwing in de benadering van het thema nastreven en die wetenschappelijk goed onderbouwd zijn,
- een kwalitatieve, publieksgerichte ontsluiting van de resultaten van wetenschappelijk cultuurhistorisch onderzoek stimuleren,
- kwalitatieve, vernieuwende vormen van publiekswerking en -werving stimuleren, waarbij het publiek benaderd wordt vanuit het karakter van het thema zelf,
- samenwerkingsverbanden stimuleren.

Principes subsidieregeling

De begroting van 2003 voorziet een krediet van **421.000 euro**.

Het subsidiebedrag kan variëren **van 5.000 euro tot 150.000 euro**.

De toekenning van een subsidie zal nooit het totale bedrag van de onkosten vergoeden. De gesubsidieerde instelling of vereniging moet zelf een eigen bijdrage leveren. Daarnaast kan ze ook een beroep doen op andere fondsen en sponsors. De verschillende financieringsbronnen moeten duidelijk af te leiden zijn uit de begroting. Het bedrag van de subsidie is afhankelijk van de beschikbare middelen op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De verenigingen of instellingen die een aanvraagdossier indienen, gaan de verbintenis aan om de gegevens te verstrekken die door de administratie gevraagd worden.

Wie komt in aanmerking?

Elke publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel komt in aanmerking als initiatiefnemer, ook indien de organisatie of instelling reeds voor een ander aspect van de werking wordt gesubsidieerd.

Criteria subsidiëring

De subsidieregeling richt zich op de realisatie van grote(re) en ook kleinere tentoonstellingsprojecten met een bovenregionaal karakter, die de normale werking van een instelling of vereniging overschrijden en die gekenmerkt worden door een bijzondere publieksbenadering.

De Vlaamse Gemeenschap wil niet de volledige wetenschappelijke voorbereiding van deze projecten ondersteunen, maar wil wél de mogelijkheid geven tot de optimale afwerking van een degelijk, grondig voorbereid project, dat de recente resultaten van wetenschappelijk onderzoek op een kwaliteitsvolle publieksgerichte manier ontsluit. Ze richt zich op de hoogste kwaliteit, maar verwacht dat die reeds intrinsiek gegarandeerd is op het moment van de aanvraag van deze subsidie.

Het accent ligt bij de productie (en postproductie). De subsidie moet de optimale afwerking van het initiatief mogelijk maken. Het project moet een voorbeeldfunctie vervullen op het vlak van publieke ontsluiting.

De criteria waaraan de inhoud en het publieksgerichte karakter van het project wordt getoetst, kunnen als volgt omschreven worden:

- grote(re) of kleine(re) tentoonstellingsprojecten stimuleren op het vlak van de cultuurgeschiedenis met een maatschappelijke verankering van de beeldvorming van onze cultuur, die een kwalitatieve vernieuwing in de benadering van het thema nastreven en die wetenschappelijk goed onderbouwd zijn,
- voorbeeldwerking: de manier waarop de visie op de inhoud wordt vertaald in een publieksgericht concept van de van de tentoonstelling,
- de geografische uitstraling,
- de professionele aanpak van het project,

- de samenwerking met andere culturele actoren en de diversiteit van de partners in binnen- en buitenland,
- de diversiteit aan inkomstenbronnen.

2. Procedure

Samenstelling aanvraagdossier

Een volledig aanvraagdossier voor een projectsubsidie bevat de volgende elementen:

- de formele aanvraag tot subsidie: een brief, ondertekend door het bevoegde gezag;
- het aanvraagformulier (in **10 exemplaren**) met:
 - de nodige administratieve gegevens,
 - een beknopte uiteenzetting waarin het project geconcretiseerd (timing en stappenplan) én geargumenteed wordt binnen de doelstellingen van dit reglement met een beschrijving van de beoogde resultaten, in de mate van het mogelijke vertaald in kwantificeerbare gegevens, (bijlage 1)
 - een begroting met inkomsten en uitgaven van het project, waarbij duidelijk de andere aangevraagde en / of verwachte subsidies worden aangegeven, (gelieve de tabel in het formulier als model te gebruiken)
 - indien de initiatiefnemer een vzw is, moeten ook de statuten van de vzw worden toegevoegd, (bijlage 2)
- verder kunnen ter illustratie extra bijlagen worden toegevoegd.

Het aanvraagformulier vindt u op de website van het ministerie: www.wvc.vlaanderen.be/erfgoed.

Indieterminen

De aanvraagdossiers moeten ingediend worden:

- projecten die starten in de **eerste jaarhelft 2003**: ten laatste op **1 maart 2003** én tenminste **acht weken vóór de openingsdatum** van de tentoonstelling,
- projecten die starten in de **tweede jaarhelft 2003**: ten laatste op **1 juni 2003** én tenminste **acht weken vóór de openingsdatum** van de tentoonstelling.

Aanvragen die na deze data worden ingediend, zijn niet ontvankelijk. Als datum geldt de poststempel of het ontvangstbewijs.

Volledige aanvraagdossiers worden aangetekend of tegen ontvangstbewijs en in tienvoud gestuurd naar:

De heer Jan Verlinden
 Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
 Afdeling Beeldende Kunst en Musea
 Parochiaansstraat 15
 1000 BRUSSEL

Advisering

De subsidies worden toegekend door de minister van Cultuur. De bevoegde 'ad-hoc-commissie tentoonstellingen van cultuurhistorisch belang' adviseert de minister. De aanvrager wordt op de hoogte gebracht van de principiële beslissing van de minister door de administratie Cultuur, afdeling Beeldende Kunst en Musea, in afwachting van en onder voorbehoud van het akkoord van de Inspectie van Financiën.

De definitieve beslissing wordt door de administratie schriftelijk meegedeeld aan het bevoegde gezag nadat het subsidiebesluit door de minister werd ondertekend.

Een negatieve beslissing kan betekenen dat het voorgelegde project onvoldoende binnen de gestelde prioriteiten past om voor ondersteuning in aanmerking te komen. Een eventuele afwijzing wordt steeds beargumenteerd.

Uitbetaling van de subsidie

Projectsubsidies worden als volgt uitbetaald:

- een **eerste schijf van 80%** van het subsidiebedrag na ondertekening van het subsidiebesluit,
- het **saldo van 20%** van het subsidiebedrag na de goedkeuring door de administratie van het eindverslag, de financiële verantwoordingsstukken en een eindafrekening van het project met een overzicht van de inkomsten en de uitgaven van het project. Deze documenten moeten ingediend worden binnen een termijn van **twee maanden na de afloop van het project** en uiterlijk op **30 september 2004**.

De financiële steun van de Vlaamse Gemeenschap wordt altijd toegekend voor een specifiek doel. De subsidie kan door de begunstigde uitsluitend worden aangewend voor de realisatie van dit doel, dat steeds in de brief voor de begunstigde wordt vermeld.

Als de subsidie is toegekend, kan het bedrag niet meer aan een ander project worden gegeven.

Belangrijk is dat een subsidie nooit aanleiding mag geven tot het maken van winst op een project. Daarom moeten ook de inkomsten worden aangegeven. Zo nodig kan het subsidiebedrag worden verminderd.

Subsidies worden evenmin met terugwerkende kracht toegekend.

Tussen het in betaling stellen van de subsidie en het moment waarop het subsidiebedrag op de rekening van de begunstigde wordt gestort, verlopen gemiddeld een zestal weken.

Logo

Het moet duidelijk zijn dat de Vlaamse Gemeenschap de subsidie verstrekt. Daartoe neemt u het logo van de Vlaamse Gemeenschap en de vermelding 'met de steun van de Vlaamse overheid' op in elke promotie / publicatie.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Danny Deweerdt

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Afdeling Beeldende Kunst en Musea

Parochiaansstraat 15

1000 Brussel

Tel.: 02-553 68 33 - fax: 02-553 68 31

e-mail: danny.deweerdt@wvc.vlaanderen.be

OVERZICHT VAN DE SUBSIDIES ONTSluitING CULTUREEL ERFGOED 2002

1. Subsidies voor initiatieven op het vlak van culturele ontsluiting van archieven, documentatiecentra en bewaarbibliotheken

Beschikbaar krediet:

650.000 euro

A. Subsidies voor de jaarwerking

Documentatie- en Archiefcentrum van de Communistische Beweging vzw, Brussel **57.000 euro**

DACOB vzw is een particuliere archiefinstelling, opgericht om het archief van de Vlaamse communistische organisaties en personen te beheren en toegankelijk te maken voor wetenschappelijk onderzoek. Het is zijn specifieke taak om geprivilegieerde contacten te onderhouden en om gebruik te maken van zijn mogelijkheden om toegang te krijgen tot een soms vrij gesloten politiek milieu. DACOB heeft historisch- en archivalisch-wetenschappelijke opdrachten en wordt op dit punt begeleid door een wetenschappelijke commissie van professionele historici en archivariissen.

Motivering: *een belangrijk patrimonium. Klassieke, maar belangrijke en landelijke werking. Voldoet aan de criteria van het reglement.*

Vrijzinnig archief 'Karel Cuypers' vzw, Brussel **17.000 euro**

Het Vrijzinnig Studie-, Archief- en Documentatiecentrum Karel Cuypers werd opgericht in 1986 om te voorzien in de wetenschappelijke ondersteuning van de vrijzinnige beweging en de bewaring en valorisatie van het vrijzinnig patrimonium. De initiatiefnemers waren: Unie van Vrijzinnige Bewegingen, Vrijzinnige Koepel en Uitstraling Vrije Universiteit Brussel - Centrum voor Permanente Vorming. In 2000 traden het Humanistisch Verbond en de Oudervereniging voor de Moraal als lidverenigingen toe.

Het centrum heeft drie functies:

- bewaren van de archieven van de vrijzinnige beweging en deze ontsluiten voor onderzoek,
- bevorderen van wetenschappelijke studies over het vrijzinnig gedachtegoed en de vrijzinnige beweging,
- verzamelen van niet-archivistische documentatie over het vrijzinnig gedachtegoed en de vrijzinnige beweging en over alle onderwerpen die vanuit een vrijzinnige invalshoek relevant kunnen zijn.

Motivering: *een belangrijk patrimonium. Klassieke, maar landelijke en professionele werking. Voldoet aan de criteria van het reglement.*

Matrix, Leuven

52.000 euro

MATRIX vzw is een organisatie die tot doel heeft als info- en documentatiecentrum voor nieuwe muziek (vanaf 1950) te fungeren, een muziekstroming die nog niet van de nodige documentaire onderbouw kan genieten. Hiertoe legt zij

een databank en archief aan van muzikale composities. Tot haar verdere taken behoren het catalogiseren hiervan, het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek naar deze muziek, ontwikkeling van didactische software e.a.... MATRIX vzw is een organisatie die ontstaan is uit de afdeling Musicologie van de KUL en de Cera Foundation.

Motivering: *zeer waardevol initiatief. Het advies is unaniem positief over de professionaliteit, de doelgroepen, de netwerking, de inkomstenbronnen en de andere criteria gesteld binnen het kader van dit reglement.*

Archief en Museum van het Vlaams Leven te Brussel **90.000 euro**

Het AMVB is de enige Nederlandstalige instelling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die de maatschappelijke relevantie van het Vlaamse cultureel erfgoed en de integratie van het Nederlandstalige maatschappelijke leven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest conserveert en ontsluit. Het archief en de daaraan verbonden museale collectie hebben daarom een belangrijke cultuurhistorische waarde voor de regio.

In 1991 begon het AMVB met de automatisering van de basisregistratie. Momenteel heeft het AMVB 1 licentie ADLIB Plus. Er zijn echter meerdere licenties nodig om de goede werking van het AMVB vlot te laten verlopen.

Motivering: *een belangrijke archief en bewaarbibliotheek met een ontsluitingsfunctie, zeer waardevolle werking. Voldoet aan de criteria van het reglement.*

Stadsbibliotheek Antwerpen **50.000 euro**

De stadsbibliotheek Antwerpen is een bewaarbibliotheek: zij verwerft, inventariseert, conserveert en ontsluit belangrijke en waardevolle publicaties die zij doorheen de eeuwen verworven heeft. In 1994 aanvaardde de Stadsbibliotheek een omvangrijke schenking van het Departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Het contract dat de overdracht regelt, stipuleert dat de stad Antwerpen zich ertoe verbindt om binnen een redelijke termijn deze collectie te catalogiseren. Bij gebrek aan personeel is men echter nog niet tot inventarisatie van deze waardevolle collectie gekomen. Met voorliggende subsidieaanvraag wil de stad Antwerpen bijkomende personeelsleden aanwerven voor de catalogisering en ontsluiting van deze collectie.

Motivering: *Het catalogiseren van de schenking van het Departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap leek de toenmalig Vlaamse minister van Cultuur duidelijk het lokale niveau te overstijgen. De Vlaamse Gemeenschap wenst hier derhalve zijn verantwoordelijkheid op te nemen door het toekennen van deze subsidie.*

B. Projectsubsidies

Vlaams Theaterinstituut, Brussel: Stafkaart theatraal erfgoed in Vlaanderen: eerste en tweede fase **71.483 euro**

Als steunpunt wil het VTI, via dit project en zijn verdere uitvloeisels, zijn verantwoordelijkheid nemen en een link leggen tussen de erfgoedwereld en de theaterwereld (waar erfgoed geen prioriteit is). Daartoe wordt een digitaal raadpleegbare databank opgezet. Een eerste stap van dit project tracht het enorm versnipperde theatraal erfgoed te inventariseren. In een tweede fase wil het VTI de verzamelde informatie uit de eerste fase zo structureren dat het op de website gemakkelijk te verkennen is.

Hiervoor zullen letterlijk 'stafkaarten' ontworpen en gebruikt worden, langs dewelke de bezoeker het theatrale erfgoed kan benaderen. Tegelijk wil het VTI via de confrontatie van het publiek met de gevonden resultaten, feedback krijgen, het project onder de aandacht brengen en op deze manier ook nieuwe informatie inwinnen.

Motivering: *zeer waardevol project. Voldoet aan de criteria van het reglement.*

Argos, Brussel: Publieke en digitale ontsluiting van het archief **32.400 euro**

De vzw Argos werd opgericht om impulsen te geven aan documentaire en artistieke videoproducties. Met dit project wil Argos haar audiovisueel archief, na dat van de publieke omroep het grootste in het land, verder conserveren en ontsluiten. Hiertoe is al een aanzet gegeven door het overzetten van de videobanden van de jaren '70 op moderne, meer houdbare dragers. Met voorliggende projectaanvraag wil de organisatie de periode 1980-1990 aanpakken, een periode waarvan sommige afspiegeltoestellen reeds uit de handel zijn genomen.

Motivering: *zeer waardevol initiatief. Voldoet aan de criteria van het reglement.*

Rode Kruis Vlaanderen Internationaal, Brussel: Publieke ontsluiting van het archief **24.000 euro**

Het Rode Kruis Vlaanderen, een instelling van openbaar nut, doet ernstige inspanningen om zijn archief te beredderen. Het gaat hierbij niet alleen om het archief van de overkoepelende instelling, maar ook de archieven van de lokale afdelingen worden ingezameld. Het potentiële belang van het patrimonium staat in dit geval buiten kijf.

Motivering: *een belangrijk archief, het potentiële belang van het patrimonium en de inspanningen om dit te ontsluiten zijn aangetoond. Het is lovenswaardig dat een dergelijke belangrijke instelling intens aan archiefwerking doet. Voldoet aan de criteria van het reglement.*

K.U. Leuven - Studiecentrum Vlaamse Miniaturisten, Leuven: Verluchte handschriften 'Collectie Vlaanderen'. Inventarisatie, screening en ontsluiting van openbare en semi-openbare handschriftencollecties in steden en gemeenten in Vlaanderen **90.000 euro**

Het Studiecentrum Vlaamse Miniaturisten (KUL) onderzoekt verluchte handschriften uit de Middeleeuwen en de Renaissance. Het centrum wordt voortdurend geconfronteerd met de vraag van internationale wetenschappers naar een omvattende ontsluiting en inventarisatie van de miniatuurkunst uit de Zuidelijke

Nederlanden. Het doel van dit project is de ontsluiting van het bijzonder rijke, maar fragiele verluichte handschriftenpatrimonium in Vlaamse verzamelingen. Het ruime publiek zal worden geïnformeerd door publicaties en tentoonstellingen.

Motivering: *documentatieproject met internationale draagwijdte, reikt doelbewust elementen aan ter ondersteuning van andere bewaarders van dit soort kunsthistorisch belangrijk erfgoed. Professionaliteit die men van een universiteit mag verwachten, maar kennis wordt ook aangewend om uit te dragen en de brede sector te 'voeden'. Kadert perfect in de filosofie van het reglement.*

Sint-Lukasarchief, Brussel: Ontsluiting verzameling Huib Hoste

50.000 euro

Dit project beoogt de ontsluiting van de verzameling stedenbouwkundige ontwerpen en architecturale plannen van de Vlaamse architect Huib Hoste. Het inventariseren en digitaliseren van deze verzameling kan als voorbeeld fungeren voor het opstellen van een basisstructuur voor archivering en digitalisering van architecturale documenten. De ontsluiting van dit belangrijke archief geeft op termijn een aanzet tot het opstellen van een beredeneerde catalogus en een overzichtstentoonstelling.

Motivering: *zeer waardevol project. Voldoet aan de criteria van het reglement.*

Sint-Lukasarchief, Brussel : 'Red het modernisme !'

50.000 euro

Het project wil belangrijke werken van de Vlaamse en Brusselse modernistische architectuur beter bekend maken en op die manier vrijwaren van een zekere aftakeling, ondeskundige verbouwing, verminking en/of afbraak. Het project behelst het repertoriëren van probleemgebouwen, het documenteren en bestuderen ervan, en het bekend maken op landelijk en internationaal vlak. Dit project zal uiteindelijk uitmonden in een reizende tentoonstelling, een publicatie en de ontwikkeling van een website.

Motivering: *zeer waardevol initiatief. Voldoet aan de criteria van het reglement.*

Archief- en Museum van het Vlaamse Cultuurleven, Antwerpen:

Michel Seuphor: de ontsluiting van een internationaal archief

66.117 euro

Het archief van dichter-kunstenaar Michel Seuphor (1901-1999) werd door de stad Antwerpen verworven met steun van de Vlaamse Overheid. De enorme omvang van het archief en het internationale belang ervan maken een diepgaande ontsluiting (op documentniveau) noodzakelijk: zo zal de rijkdom ervan duidelijk worden alsook de relevantie voor de studie van de figuur en het werk van Seuphor.

Motivering: *zeer waardevol initiatief. Voldoet aan de criteria van het reglement..*

2. Subsidies voor experimentele en vernieuwende initiatieven op het vlak van permanente ontsluiting van cultureel erfgoed (erfgoedcentra)

1. Beschikbaar krediet:

495.000 euro

A. Subsidie voor de jaarwerking

Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur vzw, Heverlee 35.000 euro

Het CRK vzw stelt zich tot doel het kunst- en cultuurhistorisch kerkelijk en religieus erfgoed in Vlaanderen in stand te houden en te valoriseren en tevens de hedendaagse religieuze kunst en cultuur in al haar uitingsvormen te bevorderen. Het wenst tevens een breed publiek draagvlak te creëren voor het behoud, de ontsluiting en de oordeelkundige valorisatie van het historische en actuele religieuze erfgoed.

Motivering: *De problematiek die het Centrum behartigt (bewaren, valoriseren en draagvlak creëren voor kunst- en cultuurhistorisch kerkelijk en religieus erfgoed) is hoogdringend én van groot gewicht. De huidige basiswerking van het Centrum verloopt professioneel en kwaliteitsvol, en is wetenschappelijk verantwoord. Het Centrum beantwoordt dan ook aan de criteria van het betrokken reglement.*

Talbot House vzw, Poperinge

45.000 euro

Sinds 1930 werd het Talbot House een waar pelgrims- en herinneringsoord. Het huis en de bijgebouwen werden ingericht en omgebouwd voor het verschaffen van slaapgelegenheid en groeide uit tot een internationale ontmoetingsplaats en een centrum van vriendschap en vrede. Het Talbot House kan vandaag de dag het best omschreven worden als een 'levend' museum.

Motivering: *Het beheer en de werking van Talbot House, een beschermd monument met een (beperkte) beschermde inboedel die aangroeit, verdient alle lof. Dit 'levend museum' is ook een voorbeeld van een 'organisatie' die buiten de geëigende vakjes valt en daardoor kansen dreigt te missen.*

Brussel behoort ons toe vzw, Brussel

10.000 euro

De vzw 'Brussel behoort ons toe' heeft een werking die zich uitstrekt over zowel het sociale als het culturele terrein. Tegelijk is het een hedendaags voorbeeld van de opbouw van een 'gesproken geschiedenis'-archief, dat steeds aangroeit en een eigen leven leidt.

De hier aangevraagde subsidie voor jaarwerking betreft het onderhoud, de uitbreiding en de ontsluiting van de 'Database' ook wel 'stadsbiografie' of 'klankbibliotheek' genoemd. De database is een gegevensbank, een flexibel systeem waarin per binnenkomende opname de 'trefwoorden, samenvattingen en geluidsfragmenten' worden toegevoegd.

Motivering: *Indien de nodige aandacht wordt besteed aan de wetenschappelijke inbedding en samengewerkt wordt met specialisten terzake, kan dit uitgroei- en tot een innoverend initiatief op het vlak van oral history.*

B. Projectsubsidies

Erfgoed Vlaanderen vzw, Antwerpen - een testcase voor Horst

33.000 euro

Erfgoed Vlaanderen vzw tracht oplossingen te zoeken voor het behoud en de ontsluiting van monumenten in Vlaanderen waarvoor het beheer bepaalde problemen stelt. Hierbij kan ze, indien nodig, monumenten zelf in beheer nemen, restaureren en vervolgens een aangepaste ontsluiting ontwikkelen.

Binnen afzienbare tijd start Erfgoed Vlaanderen vzw de restauratie en de herinrichting van het kasteel van Horst te Holsbeek (Hageland). Dit project omhelst een vooronderzoek naar de herbestemming en ontsluiting van het kasteel. Als basis wordt het concept van de 'De Stenen Spiegel' gebruikt waarbij communicatie en interactie met het publiek centraal staan.

Motivering: *Het (qua roerende inboedel 'lege') kasteel van Horst en zijn omgeving is een belangrijk monument, maar geen vanzelfsprekend gebouw om er een haalbare en gepaste lierbestemming voor te vinden. In het thema 'leefstijlen' en de concentratie op de 17de eeuw, toen het kasteel zijn huidige vorm kreeg, zit er vermoedelijk potentieel en schuilen er kansen voor een innoverend project.*

Archief en Museum van het Vlaams Leven te Brussel (AMVB) vzw, Brussel - 'De Brusselse geschiedenis verteld en ontsloten', mondelinge geschiedenis van Nederlandstalige culturele verenigingen in Brussel

25.000 euro

Dit project wil een systematische prospectie doen van alle belangrijke leden (bestuursleden, regisseurs) van niet-verzuilde Nederlandstalige culturele verenigingen, in hoofdzaak de gouvbonden en de muziek- en toneelverenigingen. Door middel van mondelinge geschiedenis wil men de getuigenissen van deze leden verzamelen en bewaren. Het AMVB werkt voor dit project samen met de 'Interuniversitaire Gespecialiseerde Opleiding Archivistiek en Hedendaags Documentbeheer' (VUB) en met het 'Vlaams Centrum voor Volkscultuur' (VCV).

Motivering: *Het gaat hier om een oral history-project dat wetenschappelijk erg degelijk is onderbouwd en waarin de partners garant staan voor kwaliteit. Dat hierbij een welbegrepen Vlaamse aanwezigheid in Brussel in het geding is, is een bijzondere meerwaarde.*

Gemeentebestuur, Heuvelland - Bayernwald, een verhaal van de Duitse soldaat aan het front tijdens WO I

14.378 euro

'Bayernwald' is een belangrijke Duitse oorlogssite (WOI) die sedert enkele jaren beschermd is op initiatief van de 'dienst cultuur' van de gemeente Heuvelland. Met de ontsluiting van deze unieke archeologische site wil de gemeente o.a. de volgende objectieven bereiken:

1. het leven van de Duitse soldaat aan het front in WOI I op een serene en wetenschappelijk verantwoorde manier voor het brede publiek in de kijker zetten,
2. deze site uitbouwen binnen een netwerk van Franse, Engelse en Duitse oorlogsrelicten in Heuvelland.

Motivering: *Dit project biedt onder meer kansen voor een 'nieuw' verhaal i.v.m. W.O. I, waarin ook de 'verliezers' aan het woord komen (er wordt in dit verband verwezen naar een project in Lommel en het Historial de la Grande Guerre in Péronne). Het dient echter te worden ingebed in een ruimer 'circuit' waarin diverse aspecten van de 'Grote Oorlog' (in situ) aan bod komen.*

Provincie Limburg - Provinciaal Centrum voor Beeldende Kunsten (PCBK), Hasselt - ontsluiting van het begijnhof te Hasselt 12.000 euro
Het Provinciaal Centrum voor Beeldende Kunsten is een instelling van het provinciebestuur van Limburg. Het situeert zich in het begijnhof te Hasselt en houdt zich voornamelijk bezig met de presentatie en productie van hedendaagse kunst.

Het PCBK wenst de historiciteit van de Begijnhofsites te Hasselt te koppelen aan het hedendaagse karakter van haar inhoudelijke werking en zo een duidelijke meerwaarde te creëren.

Motivering: *Het doel en de visie van dit project kaderen binnen de doelstellingen van het reglement. De interactie tussen 'eigentijdse kunst en 'oud monument' kan werken.*

Universiteit Antwerpen, UFSIA, Centrum Nederlandse Literatuurgeschiedenis, Antwerpen: liederenbank van Vlaanderen: een gedigitaliseerde on-line inventaris van het 17de-eeuwse Nederlandse lied 52.000 euro

Het 'Centrum Nederlandse Literatuurgeschiedenis (CNL)' verricht fundamenteel onderzoek in het domein van de historische Nederlandse letterkunde: van de middeleeuwen tot het interbellum.

Het project beoogt de ontsluiting van alle Nederlandstalige liederen uit de 17de eeuw (uit Vlaanderen), in een databank 'De Liederensbank van de Zuidelijke Nederlanden'. Via deze digitale ontsluiting van de inhoud, vorm en melodie van het 17de-eeuwse Zuid-Nederlandse lied kan een tot nu toe nog niet geïnventariseerd gebied in de Nederlandse letterkunde en de musicologie wetenschappelijk onderzocht worden.

Motivering: *De kwaliteit van de betrokken partners staat garant voor de wetenschappelijke waarde.*

Erfgoed Vlaanderen vzw, Antwerpen - 'Huizen in torens'. Over de Zichemse Maagdentoren en andere donjons. Een tentoonstelling bij het thema 'Symbolen' van de Open Monumentendag Vlaanderen 2002 6.000 euro

'Huizen in Torens' is een project waarbij twee afzonderlijke tentoonstellingen op eigenzinnige wijze met elkaar geconfronteerd worden:

- 'de woontoren in de middeleeuwen',
- 'de Maagdentoren als case'.

De tentoonstelling kadert bovendien in het thema 'Symbolen' van de Open Monumentendag Vlaanderen 2002. Bij de expositie hoort een publicatie. Nadien zal de tentoonstelling rondreizen door Vlaanderen.

Motivering: *Dit project voldoet aan de criteria van het reglement. De ontsluiting van donjons is nog onontgonnen. Het thema kan een breed publiek aanspreken, de aanpak zit op een goed spoor.*

Davidfonds vzw, Leuven: burchten- en fortenweekend 12.500 euro

Via het Burchten- en Fortenweekend (28 en 29 september 2002) wil het Davidfonds een zo ruim mogelijk publiek op een kwaliteitsvolle manier laten kennismaken met het waardevolle materiële en immateriële erfgoed van versterkingen. Dat gebeurt door de organisatie van honderden speciale activiteiten tijdens het weekend zelf en de uitgave van het boek 'Burchten en forten en andere versterkingen in Vlaanderen'.

Motivering: *Dit is een boeiend initiatief ter ontsluiting van onroerend erfgoed dat in veel gevallen kwetsbaar is. Het gebeuren wordt ook roerend en immaterieel uitgewerkt en de wetenschappelijke aanpak lijkt gegarandeerd.*

De Lovie vzw - Broeders Van Dale, Poperinge: poorters als gastheer **67.980 euro**

Dit project omvat de ontsluiting van de archeologische site gelegen in het pand De Poorterij te Ieper. De Poorterij is een van de vestigingsplaatsen van De Lovie, een centrum voor begeleiding van bewoners met een mentale handicap. De archeologische site maakt deel uit van een van de mooiste wederopbouwhuizen van de stad Ieper. Men wil de site in een museaal concept gieten en toegankelijk maken voor toeristen onder begeleiding. De bewoners van het pand (jongvolwassenen met een mentale handicap) participeren in het project als gastvrouw en -heer.

Motivering: *Dit is een creatief en vernieuwend ontsluitingsproject, zoals ook al is gebleken in een campagne van de Koning Boudewijnstichting.*

Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, Gent: publieksgerichte ontsluiting van het cultureel erfgoed in de regio Meetjesland **54.200 euro**

Het provinciebestuur wil in de regio Meetjesland op streekgerichte schaal een betere ontsluiting van het cultureel erfgoed (onroerend, roerend en immaterieel erfgoed) realiseren. Daartoe zullen enerzijds eigen initiatieven opgezet worden m.b.t. het verzamelen, bewaren en / of ontsluiten van cultureel erfgoed. In eerste instantie wordt een initiatief uitgewerkt rond 'mondelijke geschiedenis' in de regio.

Motivering: *Deze aanvraag kan als voorbeeldproject, geheel op maat van het reglement, worden omschreven. Het samenwerkingsverband is bepaald indrukwekkend.*

Seminarie voor Volkskunde, K.U. Leuven: op verhaal komen (vervolg) **38.708 euro**

Naar het voorbeeld van de Nederlandse verhalenbank in het Meertensinstituut te Amsterdam beoogt 'Op verhaal komen' de oprichting van een Vlaamse Volksverhalenbank (VVB) en het on-line aanbieden van de grote collectie ongepubliceerde volkssagen uit het seminarie voor Volkskunde – K.U.Leuven. Naast de maximale ontsluiting van dit uniek materiaal voor het grote publiek zijn ook publicaties voor het onderwijs en andere doelgroepen geprogrammeerd.

Motivering: *In 2001 werd al een subsidie voor fase 1 toegekend. Zo werd een groot deel van het beschikbare materiaal (de Limburgse sagen) verwerkt. Ook is de creatie van een website gepland waardoor de databank kan worden geraadpleegd. De waarde van het project staat buiten kijf. Het is dan ook belangrijk dat dit interessante project wordt voort gezet.*

Heemkring Heidebloemeke Genk vzw, Genk: culturele biografie van Genk - deel 1: Waterschei en Langerlo **8.860 euro**

De vzw Heidebloemeke Heemkring Genk, aangesloten bij het overkoepelend orgaan Heemkunde Limburg, is een plaatselijke heemkring die in het kader van de volksopleiding de heemstudie en de heemschut in de ruimste zin tracht te bevorderen. Dit project wil de culturele biografie van Genk beschrijven en voor het publiek ontsluiten.

Motivering: *Dit project overtuigt en verrast aangenaam: deze heemkundige kring blijkt goed op de hoogte te zijn van recente ontwikkelingen in de sector. Het aangepakte probleem is reëel (de verhalen van een hele generatie dreigen uit te sterven), de wetenschappelijke onderbouwing van de tentoonstelling is verzekerd en de medewerking van RIMO is een pluspunt.*

vzw Verbond van de Kringen voor Heemkunde in Oost-Vlaanderen, Wichelen: beelden in de straat ... zij vertellen hun verhaal 30.129 euro

De vereniging is een provinciale koepelorganisatie voor de heemkundige kringen van de provincie Oost-Vlaanderen. Ze is aangesloten bij de Vlaamse koepelorganisatie, Heemkunde Vlaanderen vzw. Het project heeft tot doel een inventaris te maken van alle kleine monumenten (met uitzondering van oorlogsmonumenten) in de vijf Vlaamse provincies, met inbegrip van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Motivering: *Dit 'klassieke' volkskundige project in Oost-Vlaanderen is reeds uitgewerkt. Nu wil men de uitdaging aangaan om het over de vijf Vlaamse provincies en Brussel te 'exporteren'. Het is een verdienste op zichzelf dat men heemkundige kringen op een dergelijke structurele manier kan mobiliseren. Dit gaan om noodzakelijk basiswerk.*

Erf en Heem vzw, Sint-Katelijne-Waver: ontwikkeling van de site Midzeelhoewe tot Bezoekers- en Erfgoedcentrum voor groenten en groenteteelt (fase 3) 19.045 euro

De vzw Erf en Heem wil het beschermd monument Midzeelhoewe ontsluiten als regionaal (op langere termijn nationaal en zelfs internationaal) bezoekers- en erfgoedcentrum waarin de kennis over het roerend en immaterieel erfgoed rond groenten en groenteteelt toegankelijk wordt voor een zo breed mogelijk publiek toegankelijk wordt.

Motivering: *Dit project verdient waardering voor een aanpak die voorbeeldig kan zijn voor andere heemkundige kringen. Dit is een goed project, met een gedegen stappenplan, de steun van kwaliteitsvolle externen en stilaan een brede verankering. De professionaliteit springt in het oog en de resultaten zijn er ook naar.*

Gemeentestuur, Merksplas: ontwikkelen van een beheersmodel voor de ontsluiting van het roerend en immateriële culturele erfgoed i.v.m. vrijheidsberoving, vanuit de voormalige gevangenis, de Grote Hoeve en aanpalende landbouwgronden als onderdeel van het domein rond de straf-inrichting te Merksplas 31.200 euro

Het Gevangenis museum vzw is bezig met de oprichting van een Bezoekerscentrum met Museum over Vrijheidsberoving in de kapel. Voor de Grote Hoeve is de concrete invulling nog niet duidelijk.

De taak van de projectleider bestaat er in de bestaande mogelijkheden uit te diepen of nieuwe denkplaatjes te ontwikkelen met aandacht voor volgende krachtlijnen:

- het stimuleren en aanwakkeren van het maatschappelijk debat rond vrijheidsberoving,
- het uitbouwen van het domein Merksplas - Kolonie tot een regionaal toeristisch ankerpunt,

- combinatie van cultuurtoerisme en recreatieve vrijheidsberoving in een waardevol cultuurhistorisch kader.

Motivering: *Dit project is in volle ontwikkeling. De evolutie verloopt positief, in een sfeer van openheid en breeddenkendheid. Zo wordt er momenteel een beroep gedaan op externe wetenschappelijke knowhow. Het belang van deze boeiende site – een gebouwencomplex dat eertijds een leefgemeenschap herbergde – is onbetwist, net als de noden van de streek. De thematiek is bovendien nieuw en er is nauwelijks onderzoek naar gedaan. De rol van het gemeentebestuur zal in dit project van cruciaal belang zijn.*

3. Subsidies voor tentoonstellingen van cultuurhistorische belang

Beschikbaar krediet:

421.000 euro

Projectsubsidies

In Flanders Fields Museum vzw, Ieper - 'Dead.Lines': internationale tentoonstelling over de relatie tussen de massamedia en gewapende conflicten in de 20ste eeuw (Ieper, 30/03 - 17/11 2002) 50.000 euro

De tentoonstelling 'dead.lines' bekijkt de bizarre relatie tussen gewapende conflicten en de massamedia van de 20ste eeuw. Naties in oorlog hebben altijd gepoogd om de massamedia in te zetten in hun oorlogsvoering. Verslag uitbrengen over oorlog is anderzijds altijd een essentiële activiteit geweest van de massamedia. De 20ste eeuw wordt opgedeeld in vijf grote perioden. Binnen elke periode wordt telkens de voornaamste aandacht besteed aan één medium dat erg belangrijk was voor die periode.

Motivering: *Het gaat hier om een uitermate boeiend project dat vernieuwend is en nieuwe inzichten biedt voor de collectie door het aanboren van nieuwe bronnen. Het gaat hier om een (ook internationaal) experiment in de echte zin van het woord dat ten volle beantwoordt aan de criteria van het glement.*

Alamire Foundation vzw, Leuven - Bedreigde klanken / endangered sounds II: muziekarchieven in Vlaanderen (Leuven, 1/8 - 15/9 2002) 43.000 euro

Dit tentoonstellingsproject toont, naast bedreigde, eveneens beschermde partituren. Het zijn stille, maar sprekende getuigen van het rijke muziekverleden van Vlaanderen. Hierdoor worden de problemen, maar ook de mogelijkheden van het (bedreigde) collectieve muzikale verleden van Vlaanderen visueel gemaakt en versterkt weergegeven dankzij (multimediale) randactiviteiten. Via deze tentoonstelling wil de organisator eenieder attent maken op het grote cultuurhistorische belang van dergelijke muziekcollecties en hopen ze in de toekomst hieromtrent een gestructureerd beleid te kunnen realiseren.

Motivering: *Deze organisatie verricht belangrijk werk op het vlak van het muzikale verleden van Vlaanderen. Via deze tentoonstelling wil ze het grote historische belang van deze muziekcollecties onder de aandacht brengen.*

Museum voor Industriële Archeologie en Textiel (MIAT), Gent - 'Lekker Dier' (Gent, 03/2002- 01/2003) 100.000 euro

Bedoeling is om via twee belangrijke tentoonstellingen die op elkaar aansluiten (één in het Openluchtmuseum te Bokrijk en één in het MIAT te Gent), verschillende voordrachtencycli (MIAT, CAG, Openluchtmuseum), een wetenschappelijk symposium (CAG) en diverse manifestaties (o.m. een koffertentoonstelling) en publicaties de ontwikkeling te tonen van de teelt van (boerderij)dieren, alsmede de evolutie van de ambachtelijke en de industriële verwerking en consumptie van dierlijke producten in de 19de en de 20ste eeuw.

Motivering: *Dit is een boeiend project, origineel en vernieuwend. Het onderwerp is bijzonder relevant en wordt op diverse manieren uitgewerkt (tentoonstellingen, voordrachten, symposium, manifestaties...). Het samenwerkingsverband is hecht en speelt zich af op Vlaams niveau (de partners zijn actief in drie provincies). Het project is stevig onderbouwd én de aanvraag voor subsidies komt goed op tijd.*

Dit wordt in 2002 ongetwijfeld een van de grotere Vlaamse projecten; het heeft alle potenties om een erg breed en een 'ander' publiek aan te spreken.

Artes.Leuven vzw (in oprichting), Leuven - Meesterlijke Middeleeuwen: miniaturen van Karel de Grote tot Karel de Stoute (800-1475) (Leuven, 21/9-8/12 2002) 90.000 euro

De tentoonstelling 'Meesterlijke Middeleeuwen' brengt met meer dan 100 topstukken uit Noord-Amerikaanse en Europese collecties een overzicht van zeven eeuwen miniatuurkunst uit de streek tussen de Neder-Rijn en de Noordzee. Dit is een wereldprimeur! De presentatie benadrukt de uitzonderlijke esthetische en technische kwaliteit van de kunstwerken, met aandacht voor de diversiteit uit vier periodes (Karolingische, Ottoonse, Romaanse en Gotische) en uit verschillende regio's (Rijnland, Maasland, Brabant, Henegouwen, Noord-Frankrijk en Vlaanderen).

Motivering: *Het project is onbetwifelbaar waardevol, voldoet aan de criteria van het reglement en de publiekswerking lijkt stilaan beter uitgewerkt.*

Rosas vzw, Brussel-Vorst: Rosas XX (Brussel, 10/2002 - 01/2003)

12.000 euro

'Rosas XX' staat voor een tentoonstelling die aan een ruim publiek een origineel en gefundeerd kader wil bieden om het oeuvre van een choreografe en de artistieke context waarin het werk tot stand kwam, te bekijken en te beoordelen. Hiervoor wordt beroep gedaan op het persoonlijke archief van Anne Teresa De Keersmaecker en allerhande secundaire bronnen. Ook gaat 'Rosas XX' de confrontatie aan met de beeldende kunst. Dit uit zich in een samenwerking met verschillende musea en kunstverzamelaars met het bruiklenen van beeldend werk en in het geven van opdrachten aan videokunstenaars.

Motivering: *Dit is een creatief opgesteld, maar ook een inhoudelijk sterk dossier. 'Het geheugen' van belangrijke Vlaamse cultuurfenomenen als Rosas – en bij uitbreiding de moderne (Vlaamse) dans – verdient om 'op de (cultuurhistorische) kaart te worden gezet'. Als de aanpak dan nog inhoudelijk degelijk en uitdrukkelijk publieksgericht is, wordt dit signaal nog sterker.*

Stadsbestuur, Maaseik: baardmannen en puntneuzen

(Maaseik, 20/12 02 -30/8 03)

15.000 euro

Baardmankruiken, vanaf de 16de eeuw in het Duitse Rijnland vervaardigd, zijn bekend over de hele wereld en worden dikwijls bij archeologisch onderzoek gevonden. Naar aanleiding en als resultaat van een doctoraalscriptie kunstgeschiedenis (Universiteit Leiden) wordt deze tentoonstelling georganiseerd waarin vele kunst- en sociaal-historische aspecten aan bod komen. Niet alleen de diversiteit en de ontwikkeling van vorm / decoratie en de verschillende productiecentra worden behandeld, maar er wordt aandacht besteed aan het steengooi en het productieproces.

Motivering: *Het onderwerp is relevant voor onze contreien – baardmankruiken komen over heel Vlaanderen voor – en de inhoudelijke kwaliteit van de expo lijkt gewaarborgd.*

**Witte Zaal, Gent: architectuurprijs Van de Ven 1928-1968
(Gent, 03/03-29/03 03)**

15.900 euro

De aanleiding tot het organiseren van deze tentoonstelling was het onderzoek dat kunsthistorica Veerle De Houwer in 1998 verrichte rond deze befaamde architectuurprijs. De studie bleef echter 'beperkt' tot de periode 1928-1937.

De feitelijke vereniging Witte Zaal vond het de moeite waard om de gehele periode, dus tot 1968, te inventariseren, te analyseren en in kaart te brengen. De Universiteit Gent besloot om de gehele periode te laten onderzoeken. Jaren na elkaar werden door de licentie jaren het nodige studiewerk verricht waarvan de resultaten uiteindelijk werden gebundeld in 104 scripties. Dit studiewerk zal resulteren in een tentoonstelling waarin een, zij globaal, historisch overzicht van 40 jaar architectuurprijs Van de Ven zal getoond worden.

Motivering: *Dit is een waardevol en interessant project. Bovendien mag worden aangenomen dat de aanvrager, rekening houdend met vroegere door hem gerealiseerde initiatieven, de nodige garanties kan bieden dat dit project op een professionele en kwaliteitsvolle manier wordt uitgewerkt. Dit tentoonstelling-project waarbij de resultaten van recent wetenschappelijk cultuurhistorisch onderzoek op een kwalitatieve, publieksgerichte manier worden ontsloten, levert een waardevolle bijdrage tot de vernieuwing van het totaalbeeld van de cultuurgeschiedenis van Vlaanderen. Bovendien draagt dit initiatief bij aan de versterking en de verbreding van de deelsector in kwestie.*

BEKNOPT OVERZICHT VAN DE ANDERE REGELINGEN VOOR DE SECTOR CULTUREEL ERFGOED

Decreet Volkscultuur

Op 14 oktober 1998 keurde het Vlaams Parlement eenparig het decreet 'houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties voor volkscultuur en de oprichting van een Vlaams Centrum voor Volkscultuur' goed. Het decreet werd door de regering afgekondigd op 27 oktober 1998. De tekst werd gepubliceerd in het Staatsblad van 22 december 1998.

'Volkscultuur' is een koepelbegrip dat verwijst naar diverse fenomenen, benaderingen en disciplines. Er wordt in het decreet speciaal gerefereerd naar een aantal uitgekristalliseerde velden: familiekunde, heemkunde, industriële archeologie en 'algemene' volkskunde. Het decreet maakt ook melding van 'gethematiseerde' volkskunde met de bepaling dat per thema of subveld slechts één organisatie of samenwerkingsverband kan erkend worden. Per (sub)veld wordt, na een overgangsregeling tussen 1999 en 2001, één organisatie of samenwerkingsverband erkend voor vijf jaar (vorige deadline voor kandidaatstelling 1/10/2000).

Het decreet voorziet ook in de oprichting en werking van een steunpunt, het Vlaams Centrum voor Volkscultuur vzw. De jaren 1999-2001 vormen een opstartfase waarna met vijfjarenplannen zal worden gewerkt. Het VCV is sedert eind 1999 operationeel en vervult de vier functies van een steunpunt: verzamelen, stimuleren, begeleiden en onderzoeken. Er wordt in de praktijk gestreefd naar een interdisciplinaire en open benadering van 'volkscultuur' en naar het cultiveren van brugfuncties.

Het decreet voorziet ook in projectsubsiëring, meer bepaald voor wetenschappelijke publicaties over 'volkscultuur'. In 2000 werd daarvoor een reglement op punt gesteld. Een subsidie kan worden toegekend als tussenkomst in de uitgave van periodieke wetenschappelijke publicaties (tijdschriften en jaarboeken) met bovenlokale relevantie en reikwijdte door verenigingen die actief zijn op het terrein van familiekundig, heemkundig of andere varianten van lokaal en regionaal historisch, industrieel-archeologisch en/of volkskundig onderzoek. Interdisciplinair en innoverend onderzoek worden in het bijzonder aangemoedigd. De subsidie is incidenteel en gebaseerd op de jaarlijkse evaluatie van een aanvraagdossier dat vóór 1 oktober moet ingediend worden.

De tekst van het subsidiereglement en aanvraagformulieren werden gepubliceerd op de website van het ministerie: www.wvc.vlaanderen.be/cultuur/sociaalcultureelwerk/index.htm.

Informatie over het decreet Volkscultuur of het reglement 'periodieke publicaties volkscultuur' kan ook worden opgevraagd bij de administratie (luc.goossens@wvc.vlaanderen.be) of via het steunpunt (info@vcv.be).

Meer informatie over 'volkscultuur' kan u bekomen bij het Vlaams Centrum voor Volkscultuur vzw, Gallaitstraat 76/2, 1030 Brussel; Tel. 02-243 17 30,

fax 02-243 17 39; e-mail: info@vcv.be ; URL www.vcv.be

Het decreet tot erkenning en subsidiëring van musea werd op 20 december 1996 unaniem goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

In het algemeen regelt het museumdecreet de erkenning van de musea en de organisatie van het museumveld en bepaalt het op welke wijze de werking van de musea financieel gestimuleerd en gesteund kan worden. Op 7 april 1998 werd het uitvoeringsbesluit goedgekeurd, dat het decreet vertaalt naar de praktijk. Ondertussen werd dit geactualiseerd in een nieuw uitvoeringsbesluit van 7 september 2001 en een wijziging van artikel 23 van het uitvoeringsbesluit van 6 september 2002.

De Vlaamse Gemeenschap beoogt met de erkenning van musea het zichtbaar maken, bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het museale aanbod en een grotere professionalisering in de museumwerking.

De erkenning van musea gaat om het toetsen van een aantal basisvoorwaarden - een minimumstandaard. Het betreft museologisch verantwoorde criteria die van toepassing zijn zowel voor grote als voor kleine musea. Vanzelfsprekend is het wenselijk dat de musea boven de minimumstandaard zouden werken.

Het uitgangspunt is de internationale ICOM-definitie van een museum: *“het museum is een permanente instelling, zonder winstbejag, ten dienste van de gemeenschap en haar ontwikkeling, toegankelijk voor het publiek, die de materiële getuigenissen van de mens en zijn omgeving verwerft, beheert, bewaart en beveiligd, wetenschappelijk onderzoekt, presenteert en hierover informeert voor doeleinden van studie, educatie en genoegen.”*

Daarnaast ligt de klemtoon op garanties voor een continue, kwalitatieve museumwerking inzake het beheer, het management van het museum: organisatie en rechtspersoonlijkheid, eigendoms- of genotsrecht van het gebouw en de kerncollectie, financiële middelen, infrastructuur en personeel.

De beleidsnota vormt de basis voor het onderzoek van de aanvraag tot erkenning en indeling van een museum. Voor de erkenning als museum is het belangrijk dat de initiatiefnemer een visie heeft op de missie, de doelstellingen en de werking van het museum.

De erkenning is een subsidievoorwaarde maar houdt tegelijk een kwaliteitsmerk in zodat het voor het museumpubliek (zowel bezoekers en toeristen als schenkers, sponsors, enz.) mogelijk wordt een onderscheid te maken tussen erkende instellingen en andere musea.

Met het oog op de uitbouw van een gedifferentieerd subsidiebeleid, in samenwerking met de provincies, worden erkende musea ingedeeld in drie niveaus: het basisniveau, het regionale niveau en het landelijk niveau. Op basis van de indeling worden de werkingssubsidies bepaald.

De criteria voor indeling hebben betrekking op het cultuurhistorisch belang van de collectie, de wijze waarop de culturele verantwoordelijkheid wordt ingevuld en de uitstraling van de museumwerking. Daarnaast wordt de nadruk gelegd op de wijze waarop het management van het museum wordt gevoerd.

Het museumdecreet voorziet verschillende mogelijkheden van subsidiëring aan en ten gunste van musea. Hierbij in het kort een overzicht van de mogelijkheden.

Het decreet voorziet in de toekenning van werkingssubsidies voor een kern van personeelsleden en voor de algemene museumwerking – een forfaitair bedrag, afhankelijk van de kredieten van de Vlaamse Gemeenschap. Werkingssubsidies worden toegekend aan erkende musea ingedeeld bij het landelijke niveau en bij het regionale niveau.

Daarnaast kunnen alle erkende musea projectsubsidies aanvragen. Het decreet voorziet ook projectsubsidies voor initiatieven, van derden of van een museum, ten gunste van het ruimere museumveld of van meerdere musea. Het systeem van de beleidsaccenten voor deze subsidies laat toe extra stimulansen te geven waar ze het meest nodig zijn.

Nieuwe museale initiatieven relevant voor Vlaanderen kunnen een startsubsidie aanvragen.

Belangrijk is ook op te merken dat het museumdecreet als instrument niet alleen staat. Tegelijk werd werk gemaakt van een aantal instrumenten die de professionalisering van de sector ondersteunen zoals de aanstelling van museumconsulenten. De museumconsulenten hebben als opdracht het verlenen van advies en het geven van voorlichting aan musea, het verzorgen van opleiding en vorming, het initiëren en begeleiden van projecten en het plegen van overleg met alle betrokkenen. Deze dienstverlening beperkt zich niet tot de erkende musea.

De teksten van het museumdecreet, het uitvoeringsbesluit, de beleidsaccenten van de minister en de verschillende formulieren vindt u ook op de website van het ministerie: www.wvc.vlaanderen.be/musea.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Ingrid Depoorter (subsidies), afdeling Beeldende Kunst en Musea, Parochiaansstraat 15, 1000 Brussel, tel.: 02-553 68 51, fax: 02-553 68 43, e-mail: ingrid.depoorter@wvc.vlaanderen.be

Peter Keil (erkenningen), afdeling Beeldende Kunst en Musea, Parochiaansstraat 15, 1000 Brussel, tel.: 02-553 68 49, fax: 02-553 68 43, e-mail: peter.keil@wvc.vlaanderen.be

Topstukkendecreet : decreet houdende de bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang

Vlaanderen kent tot op heden geen toegepaste wetgeving en nauwelijks enige traditie op het vlak van de bescherming van het roerend erfgoed van uitzonderlijk belang. De lotgevallen van het tot voor kort in het Gentse Museum voor Schone Kunsten bewaarde ensemble werken van Joachim Beuckelaer, is hiervan de meest recente getuige. Verder in het geheugen liggen de lotgevallen van James Ensors 'Intrede van Christus te Brussel', nu te bewonderen in het Californische Getty-museum.

Met het 'topstukkendecreet' wil de Vlaamse minister van Cultuur een adequaat wettelijk kader bieden voor de bescherming van die cultuurgoederen die omwille van hun bijzondere betekenis bewaard moeten blijven voor de Vlaamse Gemeenschap.

Doordat binnen het kader van dit decreet het 'nationaal erfgoed' gedefinieerd wordt, heeft het decreet ook een hoge symboolwaarde. Het decreet is immers ook in belangrijke mate de drager van het verhaal van het cultureel erfgoed van Vlaanderen. Het ontwerpdecreet wordt dan ook gekenmerkt door een geest van openheid. Het verhaal van het Vlaams cultureel erfgoed is immers een verhaal dat spreekt van een eigenheid die mede gekenmerkt wordt door het ontstaan voor andere culturen. Een verhaal met een eigen specificiteit dat tegelijkertijd echter ook duidelijk kadert binnen het grotere Europese verhaal.

Het decreet gaat er dan ook vanuit dat het positief is voor de uitstraling van Vlaanderen, dat belangrijke stukken uit het cultureel erfgoed van Vlaanderen aanwezig zijn op de vooraanstaande internationale museale podia. Daarnaast is het evenwel ook belangrijk dat een deel van dit erfgoed ook binnen Vlaanderen te bewonderen en te bestuderen valt.

Het ontwerpdecreet werd medio 2002 ingediend bij het Vlaamse parlement dat recent de bespreking van dit ontwerp aanvatte. De parlementaire stukken met betrekking tot dit ontwerpdecreet (stuk 1339 (2002-2003) -Nr.1 van 7 oktober 2002) kunnen opgevraagd worden op de website van het Vlaams Parlement (www.vlaamsparlement.be) .

Bij de opmaak van het decreet werd de verhouding tussen de 'gemeenschapsrechten' op een cultuurgoed en de private rechten (eigendomsrechten) op hetzelfde goed zorgvuldig afgewogen, met als resultaat een werkstuk dat de diverse rechtmatige belangen verzoent. Het decreet gaat dan ook uit van een samenwerkingsmodel, eerder dan van een confrontatiemodel.

Grote lijnen van het voorontwerp:

- Er werd geopteerd voor een **lijstensysteem** i.p.v. voor een categorieënsysteem.
- Een weigering van de toelating om een beschermd cultuurobject buiten Vlaanderen te brengen, **verplicht** de Vlaamse overheid om met de eigenaar te onderhandelen over de **aankoop** van dit cultuurobject door de Vlaamse overheid. De aankoop dient te gebeuren tegen de internationale **marktwaarde**.
- De invoering van een **subsidieregeling** voor de restauratie van beschermde voorwerpen werd principieel voorzien in het decreet.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
Hans Feys, afdeling Beeldende Kunst en Musea, Parochiaansstraat 15,
1000 Brussel. Tel.: 02-553 68 26, fax: 02-553 68 43,
e-mail: hans.feys@wvc.vlaanderen.be

Architectuur- en vormgevingsbeleid

In uitvoering van de beleidsnota cultuur 2000-2004 werd op 2 oktober 2001 de vzw Vlaams Architectuurinstituut opgericht. Het VAI is een structureel door de overheid gesubsidieerde instelling. Deze vereniging krijgt in het kader van het cultuurbeleid de rol van steunpunt voor de architectuursector in Vlaanderen. Haar voornaamste doelstelling is de kennis en de gevoeligheid voor de hedendaagse architectuur in Vlaanderen te bevorderen en de ontwikkeling van het architectuurgebeuren in Vlaanderen te coördineren en stimuleren.

Daarnaast is er een experimentele subsidieregeling die mogelijkheden biedt om enerzijds architectuur- en vormgevingsprojecten en anderzijds jaarwerkingen van architectuurorganisaties te ondersteunen.

Beide instrumenten ter uitvoering van een architectuur- en vormgevingsbeleid vanuit de invalshoek Cultuur, met als voornaamste functies sensibilisering en reflectie, zullen in 2003 worden verankerd in het "kunstendecreet".

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: Helena Vansteelant,
afdeling Beeldende Kunst en Musea, Parochiaansstraat 15, 1000 Brussel,
tel.: 02-553 68 27, fax: 02-553 68 43,
e-mail: helena.vansteelant@wvc.vlaanderen.be

TRANSVERSALE BELEIDSINSTRUMENTEN

Subsidies voor internationale culturele projecten

Werkt u in een culturele organisatie of als kunstenaar aan internationale culturele projecten? Dan hebt u recht op een subsidie.

Vanaf 2003 geldt een gewijzigde subsidieregeling:

- er wordt meer aandacht geschonken aan projecten in **Noord-Afrika en Zuidelijk Afrika** (zie deel C van het reglement),
- wie een subsidie aanvraagt voor een **tentoonstelling**, moet zijn aanvraag nu nog slechts **één in plaats van twee maanden** voor die opent, insturen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Cecile Minnaert, administratie Cultuur, Parochiaansstraat 15, 1000 Brussel. Tel.: 02-553 68 68, fax: 02-553 69 69,
e-mail: cecile.minnaert@wvc.vlaanderen.be

Subsidies voor culturele infrastructuur van bovenlokaal belang

Via het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI), kan de Vlaamse Gemeenschap investeringssubsidies verlenen voor het bouwen, uitbreiden, verbouwen of aankopen van culturele infrastructuur met bovenlokaal belang. Dit reglement vindt zijn grondslag in het decreet van 19 december 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999, hoofdstuk XII Cultuur Investeringsfonds, art.51 1°.

Dit reglement bepaalt de infrastructuurtypes waarvoor subsidiëring mogelijk is, de voorwaarden en de procedure.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Jef Elsen, directeur FoCI, administratie Cultuur, Parochiaansstraat 15, 1000 Brussel Tel.: 02-553 68 55, fax: 02-553 68 59,
e-mail: jef.elsen@wvc.vlaanderen.be

Decreet integraal gemeentelijk cultuurbeleid

Het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid richt zich naar de gemeenten en regelt vanaf 1 januari 2002 volgende materies:

- het openbaar bibliotheekwerk;
- de cultuurcentra;
- het overleg en de advisering van het gemeentelijk cultuurbeleid;
- intergemeentelijke samenwerking voor afstemming van het cultuuraanbod en de communicatie;
- de organisatie van het lokaal cultuurbeleid.

Voor wat de organisatie van het lokaal cultuurbeleid betreft wil het decreet gemeenten stimuleren om te werken aan een integraal cultuurbeleid, dat uitgaat van de samenhang tussen de verschillende cultuurbeleidsdomeinen. In dit kader verwijst het decreet o.m. naar het cultureel erfgoed, als één van de domeinen die in de gemeenten deel uitmaken van een integraal lokaal cultuurbeleid.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Geert Roelandts, afdeling Volksontwikkeling en Bibliotheekwerk,
Markiesstraat 1, 1000 Brussel, tel.: 02-553 42 15,
geert.roelandts@wvc.vlaanderen.be.

Subsidies voor de productie van literaire en culturele publicaties

De productiesubsidie is een directe vorm van ondersteuning om de productie van Nederlandstalige cultureel waardevolle teksten mogelijk te maken of te stimuleren. Dit moet de uitgave van weinig commercieel maar waardevol werk voor de uitgever en de auteur mogelijk maken. Publicaties in eigen beheer komen niet in aanmerking. Aanvragen moeten gebeuren door de uitgever. Bibliothele en/of zeer luxueuze uitgaven die weinig of niet bijdragen tot de verspreiding van de kunst en de cultuur en werk dat slechts in beperkte zeer kleine oplage verschijnt, vormen zeker geen prioriteit bij de toekenning van een productiesubsidie. Catalogi, anderstalige publicaties en kosten voor vertalingen komen momenteel niet in aanmerking voor subsidiëring.

De subsidiëring van literatuur is ondergebracht bij het 'Vlaams Fonds voor de Letteren'.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Jan Wouters, afdeling Muziek, Letteren en Podiumkunsten,
Parochiaansstraat 15, 1000 Brussel, tel.: 02-553 69 92,
e-mail: jan.wouters@wvc.vlaanderen.be

Subsidies voor kunstkritische en artistiek-culturele tijdschriften

Binnen de regeling subsidies aan kunstkritische en artistiek-culturele tijdschriften komen die tijdschriften aan bod, die zich profileren door hun kwaliteit en door de specifieke benadering van hun sector. De tijdschriften worden door een commissie beoordeeld op basis van een beleidsplan waarin de visie en de programmatie van het tijdschrift voor de komende jaren worden uiteengezet en dat de positie van het betrokken tijdschrift in het culturele veld aanduidt. Volgende tijdschriften komen in aanmerking: de artistiek-culturele tijdschriften die algemeen beschouwende bijdragen publiceren over een brede verscheidenheid van culturele items en de kunstkritische tijdschriften, die de nadruk leggen op reflectie over een bepaalde kunsttak door middel van essay, studie, voorpublicatie, enz. Een beginnend tijdschrift kan op basis van een beleidsplan en een proefnummer of een nog onvolledige jaargang een startsubsidie krijgen. Periodieke publicaties in een andere dan de gedrukte vorm kunnen pas na één volledige jaargang een aanvraag indienen. Elk tijdschrift of elke publicatie waarvoor een subsidie wordt aangevraagd, moet minstens 3 keer per kalenderjaar verschijnen. Wetenschappelijke tijdschriften, periodieke publicaties die lokaal gericht of zeer specialistisch zijn en tijdschriften die worden uitgegeven door reeds door de Vlaamse Gemeenschap erkende en structureel gesubsidieerde culturele organisaties, komen voor deze regeling niet in aanmerking.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
Anita Dheuvaert, afdeling Muziek, Letteren en Podiumkunsten,
Parochiaansstraat 15, 1000 Brussel, tel.: 02-553 69 77,
e-mail: anita.dheuvaert@wvc.vlaanderen.be

Nieuw contactpunt

Op vraag van de minister van Cultuur heeft CultuurNet Vlaanderen sinds 1 september van dit jaar de werking van het Cultureel Contactpunt overgenomen van Socius. De naam is voortaan Cultuurcontactpunt Vlaanderen.

Cultuurcontactpunt Vlaanderen behartigt het programma Cultuur 2000 van de Europese Commissie. Dat programma verleent steun aan artistieke en culturele activiteiten met een Europese dimensie. Het programma co-financiert cultuurprojecten die vernieuwing en creativiteit nastreven, een reële toegevoegde waarde voor Europa opleveren, beantwoorden aan de huidige bezorgdheden en aandachtspunten van de culturele sector en getuigen van een kwaliteitsbeleid.

Om het Cultuur 2000 programma in goede banen te leiden is er in elk betrokken land een Cultuurcontactpunt (CCP) opgericht, dat fungeert als link tussen de Europese Commissie en het culturele veld. Ook Vlaanderen heeft zijn 'CCP', dat voortaan volwaardig deel uitmaakt van CultuurNet Vlaanderen. CCP Vlaanderen verzorgt de doorstroming van informatie van de Europese Commissie naar de Culturele sector via o.a. een nieuwsbrief, via www.cultuurnet.be en via informatiebijeenkomsten. Op deze manier krijgt elke geïnteresseerde organisatie kans om doelgerichte projectaanvragen in te dienen.

Annemarie Gielen
Cultuurcontactpunt Vlaanderen
P/a CultuurNet Vlaanderen
Arenbergstraat 1 D
1000 Brussel
tel. 02 - 551 18 86
fax 02 - 551 18 99
e-mail : annemarie.gielen@cultuurnet.be
www.cultuurnet.be

Cultuur 2004 : Cultureel Erfgoed

Cultuurcontactpunt (CCP) Vlaanderen wil nu reeds je aandacht vestigen op de prioriteit voor het projectjaar 2004. De nieuwe oproep tot het indienen van projectvoorstellen binnen het Europees programma Cultuur 2000 zal immers de nadruk leggen op het **Cultureel Erfgoed in Europa**. Het programma Cultuur 2000 co financiert cultuurprojecten die vernieuwing en creativiteit nastreven, een reële toegevoegde waarde voor Europa opleveren, beantwoorden aan de huidige bezorgdheden en aandachtspunten van de culturele sector en getuigen van een kwaliteitsbeleid.

Alle projecten die in het kader van Cultuur 2000 worden ingediend, moeten minstens één van de volgende drie aspecten bevatten:

- de burger aanspreken;
- nieuwe technologieën en/of nieuwe media gebruiken om creativiteit te stimuleren;
- een band leggen tussen traditie en vernieuwing, tussen verleden en toekomst.

De belangrijkste basiscriteria zetten we ook even op een rijtje :

Eenjarige projecten:

- De looptijd van een project bedraagt maximum twaalf maanden;
- De aanvragers zijn rechtspersonen uit de culturele sector (privé of publiek);
- Er is één hoofdaanvrager en minstens twee medeorganisatoren uit ten minste twee andere landen;
- Zowel de hoofdaanvrager als iedere medeorganisator draagt minstens 5% van het totale budget;
- De door elk project gevraagde steun bedraagt ten minste 50.000 euro en ten hoogste 150.000 euro en
- maakt in geen geval meer uit dan 50% van het totale subsidiabele budget van het project.

Meerjarige projecten:

- De looptijd van een project bedraagt minimum 24 en maximum 36 maanden;
- De aanvragers zijn rechtspersonen uit de culturele sector (privé of publiek);
- Er is één hoofdaanvrager en minstens vier medeorganisatoren uit ten minste vier andere landen;
- Zowel de hoofdaanvrager als iedere medeorganisator draagt minstens 5% van het totale budget;
- De aan elk project toegekende steun mag niet meer bedragen dan 60% van het totale subsidiabele budget voor de culturele samenwerkingsovereenkomst. De EU-subsidie zal niet meer bedragen dan 300.000 euro per jaar.

Specifieke eisen voor erfgoedprojecten

De Culturele erfgoedprojecten moeten verband houden met de instandhouding, restauratie of sanering van monumenten van Europees belang.

Wanneer verschijnt de Oproep tot het indienen van voorstellen?

Het is nog onbekend wanneer precies de oproep zal verschijnen. Wellicht gebeurt dit in het voorjaar (april -juni) 2003. De datum waarop je dan de aanvraag moet indienen is in de regel een maand of vier na het verschijnen van de oproep. Dit zal dus waarschijnlijk in het najaar 2003 zijn.

Wat kunt u nu al doen?

De Oproep zal nog enkele maanden op zich laten wachten, maar je kan nu al werken aan de partnerschappen en het projectconcept. Hoe vroeger je begint, hoe degelijker de voorbereiding van zowel het project als de aanvraag. Het partnerschap heeft op deze manier voldoende tijd om te groeien.

Je kan al eens kijken op onze website: www.cultuurnet.be om wat meer te weten te komen over Cultuur 2000.

De deadline

De deadline voor het indienen van projectvoorstellen is nog onbekend.

Het aanvraagformulier

Het nieuwe aanvraagformulier voor 2004 wordt bijgewerkt en is dus nog niet beschikbaar. Je kan wel via onze website www.cultuurnet.be het oude formulier downloaden, zodat je al een idee krijgt van de omvang er van. Ook op de site van de Europese Commissie http://europa.eu.int/comm/culture/eac/c2000condition_en.html kan je terecht voor een aantal documenten.

Heb je nog vragen ?

Aarzel niet ons te contacteren voor bijkomende informatie of voor een kritische lezing van je projectvoorstel wat de formele en inhoudelijke criteria betreft.

Annemarie Gielen
Cultuurcontactpunt Vlaanderen
p/a CultuurNet Vlaanderen
Arenbergstraat 1D
1000 BRUSSEL
Tel : 02/551.18.86
Fax : 02/551.18.99
e-mail : annemarie.gielen@cultuurnet.be
URL: <http://www.cultuurnet.be>

Adres onjuist?

Indien uw 'Informatiebrochure Cultureel Erfgoed' verkeerd is geadresseerd of u verhuist, meldt ons dan het te wijzigen én het nieuwe adres met de vermelding 'Informatiebrochure Cultureel Erfgoed'. Dit bespaart de administratie onderzoekswerk.

Heeft u collega's of kennissen die interesse hebben voor de 'Informatiebrochure Cultureel Erfgoed', stuur ons dan hun volledige adres.

Beste abonnee,

Uw adresgegevens worden door de afdeling Beeldende Kunst en Musea van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Parochiaansstraat 15 in 1000 Brussel, verwerkt voor verzendingsdoeleinden.

Overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens heeft u het recht om kennis te krijgen van uw gegevens in ons bestand en kunt u zonodig de verbetering of de verwijdering ervan vragen.

Redactie en adressenbestand

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
administratie Cultuur - afdeling BKM

Sylviane Goossens

Parochiaansstraat 15

1000 Brussel

fax 02-553 68 40

e-mail: sylviane.goossens@wvc.vlaanderen.be

website: www.wvc.vlaanderen.be/erfgoed

Voor alle informatie, tenzij anders vermeld,
en uw suggesties:
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beeldende Kunst en Musea
Marina Laureys
Parochiaansstraat 15
1000 Brussel
Tel. 02-553 68 39
Fax 02-553 68 43
e-mail: marina.laureys@wvc.vlaanderen.be